

На основу члана 59. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник РС“, број 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16), члана 59. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 97/16) и члана 67. Статута Општине Соколац („Службене новине града Источно Сарајево“, број 17/17), Начелник Општине Соколац, донос и

ПРАВИЛНИК О РАЧУНОВОДСТВУ И РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА

I – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет и основа)

Овим Правилником се прописују организација система књиговодства и рачуноводства и рачуноводствене политike за кориснике буџета Општине Соколац (у даљем тексту: буџетски корисници) на основу Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор (у даљем тексту: MPC JC) објављених од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор и Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Техничко-организациони оквир за успостављање и вођење система књиговодства и рачуноводства буџетских корисника је систем трезорског пословања уређен Законом о трезору.

Члан 2.

(Сврха и циљ)

Сврха доношења овог Правилника је да се, на јединствен начин, уреди систем књиговодства и рачуноводства за све кориснике буџета Општине Соколац, како би се обезбиједило поштовање рачуноводствених начела и принципа уредног књиговодства, конзистентна примјена усвојених рачуноводствених политика и одговарајућа припрема и презентација финансијских извјештаја.

Циљ је да се омогући уредно, једнообразно и свеобухватно евидентирање пословних догађаја, те на вријеме открију и спriјече погрешна евидентирања, у настојању да се финансијски извјештаји буџетских корисника и консолидовани финансијски извјештаји општине израђују у складу са релевантним прописима, прихваћеним рачуноводственим принципима и примјењеним рачуновостивеним стандардима за јавни сектор, на начин да се задовољи широки спектар интереса њихових корисника.

Члан 3.

(Значење појмова/израза)

Појам књиговодство обухвата прикупљање, класификацију, евидентирање и сумирање пословних промјена/трансакција, те чување оригиналне пословне документације која пружа доказе о тим трансакцијама.

Рачуноводство је систем чије функционисање обезбеђује информације о финансијском положају, успешности, токовима готовине, извршењу буџета, капиталној потрошњи и

финансирању и другим финансијским и нефинансијским информацијама које су значајне за интерне и екстерне кориснике финансијских извештаја.

Под буџетским корисницима подразумијевају се сви корисници који се финансирају из буџета Општине Соколац, који су у складу са Законом регистровани код Одјељења за буџет и финансије у Општинској управи Општине Соколац као потрошачке јединице. Општина је у систему трезорског пословања.

Корисници чије је главна књига у целини саставни дио главне књиге (ГКЛТ) Општине Соколац: Органи општине (Скупштина општине, Начелник), Административна служба, Јавна установа за предшколско васпитање и образовање Соколац, Јавна установа Центар за социјални рад Соколац, Установа за културу „Перо Косорић“ Соколац, Народна библиотека Соколац, Општанска организација цивилне заштите Соколац и Туристичка организација “Соколац“ Соколац.

Фер (поштена) вриједност је износ за који средство може да буде размијењено или обавеза измирења између обавијештених и вољних страна у независној трансакцији.

Пословни догађај – догађај који је стварно настао, чији је настанак потврђен писаном исправом, изражен финансијском вриједношћу и изазива промјену економске ставке.

II – ОРГАНИЗАЦИЈА РАЧУНОВОДСТВЕНОГ СИСТЕМА И ИНТЕРНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ КОНТРОЛЕ

Члан 4. (Организација)

Систем књиговодства и рачуноводствена функција Буџета Општине Соколац (у даљем тексту: Општина) који су обухваћени трезорским пословањем од 01.01.2012. године, организују се у оквиру Одјељења за привреду и финансије – Одсјек за финансије у буџет у Општинској управи Општине Соколац (у даљем тексту: Општанска управа), док буџетски корисници из члана 3. овог Правилника обезбеђују вођење својих помоћних евиденција чији се подаци периодично усклађују са трезорским евиденцијама.

Путем система Главне књиге локалног трезора (у даљем тексту: ГКЛТ) Одјељење за привреду и финансије – Одсјек за финансије и буџет управља свим трансакцијама буџета општине, укључујући евиденције о приходима и расходима, средствима, свим изворима средстава и обавезама. Главна књига трезора као системска књиговодствена евиденција, информатички је подржана (СУФИ апликација) и контролисана од стране Министарства финансија РС у складу са прописаним процедурама за трезорско пословање и информатичку заштиту рачуноводственог система.

Буџетски корисници су дужни да обезбиједе одговарајуће системе заштите за интерне информационе системе који апликативно подржавају вођење њихових помоћних књига које су изван система локалног трезора.

Обављање послова и одговорности у вези са рачуноводствено финансијским пословима у Одјељењу за буџет и финансије дефинишу се општим актом којим се уређују радни односи и систематизација послова и радних задатака у Општинској управи Општине Соколац. Буџетски корисници, актом о организацији и систематизацији радних мјеста, прописују потребан степен школске спреме, радно искуство и остале услове за лица која воде пословне књиге.

Члан 5.

(Основна начела књиговодства и системски оквир)

Књиговодство корисника буџета Општине Соклац и рачуноводствени систем заснивају се на начелима тачности, истинитости, поузданости, свеобухватности, благовремености и појединачном исказивању позиција према буџетским класификацијама које утврђује Правилник о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Буџетске класификације представљају системски оквир за евидентирање финансијских активности према различитим захтјевима. Обавезне буџетске класификације су:

- * **организациона** – идентификује финансијске трансакције према мјесту настанка,
- * **економска** – даје информацију о економској категорији трансакција (врсте прихода и расхода, обавеза и средстава),
- * **подекономска (субаналитичка)** – представља детаљније информације о врсти трансакција,
- * **функционална** – идентификује сврху трансакција,
- * **фондовска** – идентификује изворе финансирања средстава,
- * **проектна** – даје информације о групи активности буџетског корисника на које се трансакције односе.

Прописане обавезне буџетске класификације - фондовска, организациона, економска и функционална, прописује Министарство.

Слободне обавезне буџетске класификације су подекономска (субаналитичка) и проектна. На захтјев буџетског корисника у трезорској апликацији отварају се њихове шифре са одговарајућим описима прилагођеним потребама корисника.

Додатне буџетске класификације прописују се и утврђују одлуком о усвајању буџета.

Економска класификација је прописана у Аналитичком контног плану за буџетске кориснике (у даљем тексту: Контни план), објављеном у Правилнику о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Примарну структуру Контног плана чини десет класа:

- Класа 0 – Нефинансијска имовина,
- Класа 1 – Финансијска имовина и разграничења,
- Класа 2 – Обавезе и разграничења,
- Класа 3 – Властити извори и ванбилиансна евиденција,
- Класа 4 – Расходи,
- Класа 5 – Издаци за нефинансијску имовину,
- Класа 6 – Издаци за финансијску имовину и отплату дугова,
- Класа 7 – Приходи,
- Класа 8 – Примици за нефинансијску имовину,
- Класа 9 – Примици од финансијске имовине и задуживања.

Класе 0, 1, 2 и 3 чине класе биланса стања.

Класе 4 и 7 су класе биланса успјеха.

Класе 4 (осим групе 47), 5, 6, 7 (осим групе 77), 8 и 9 представљају класе буџетских извјештаја.

На групама конта 47 издвајају се расходи обрачунског карактера који не захтијевају одлив средстава, на групама конта 77 приходи обрачунског карактера који нису праћени приливом

готовине у моменту евидентирања. Приходи и расходи обрачунског карактера не планирају се у буџету.

Буџетски корисници су у обавези да стање и промјене имовине, обавеза, извора, буџетских и осталих прихода и примитака и осталих расхода и издатака и резултате искazuju на шестоцифреним аналитичким контима.

Организациона класификација књиговодствене евиденције у систему главне књиге трезора врши се према бројчаним ознакама (шифрама) прописаним рјешењем министра финансија у складу са Законом о буџетском систему Републике Српске.

Буџетски корисници обавезно класификују, према Аналитичкој класификацији владиних функција (COFOG) објављеној у Правилнику о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, расходе класе 4 економске класификације (без расхода обрачунског карактера – конта групе 47), издатке класе 5 и примитке класе 8 економске класификације.

Конта групе 47, класа 5, класа 7 и класа 9 економске класификације нису предмет разврставања по функционалној класификацији.

Буџетски корисници имају обавезу да воде књиговодство по начелу фондовског књиговодства.

Општи фонд (01) представља буџет у ужем смислу ријечи, користи се за исказивање свих средстава и свих активности у вези са усвојеним буџетом/финансијским планом корисника. Платне трансакције у оквиру општег фонда одвијају се преко система јединственог рачуна трезора.

Фонд за посебне пројекте (05) користи се за евидентирање средстава намијењених посебним пројектима и свих активности на реализацији односних пројеката који се финансирају из приступних фонда Европске уније, кредита, грантова, европских и међународних финансијских организација и институција. Фонд може обухватити и средства из буџета на име суфинансирања пројеката који се већинским дијелом финансирају из инокредита (реализација кредита условљена суфинансирањем из буџета и сл.).

Издвајање осталих фонда из општег фонда врши се у циљу обављања специфичних активности или постизања одређених циљева у складу са посебним прописима или ограничењима.

Претпоставке за кориштење осталих фонда су да закон или одлука о извршењу буџета Републике, општина, градова и фондова прописује буџетске кориснике и изворе за које се могу користити други рачуноводствени фондови осим Општег фонда, да позиције прихода, расхода, примитака и издатака нису планиране буџетом, да постоји рачун посебних намјена и да постоји обезбеђен извор финансирања (расположива средства на жиро рачуну, уговорен кредит и сл.).

У главној књизи трезора јединице локалне самоуправе, нефинансијска имовина, дугорочна финансијска имовина, осим орочених новчаних средстава преко годину дана, дугорочне обавезе и трајни извори средстава (укључујући и финансијски резултат) евидентирају се на фонду 01, без обзира на извор прибављања.

У књиговодству буџетских корисника изван система трезорског пословања не врши се евидентирање на фонду 01.

Члан 6.

(Основни принципи трезорског пословања и одговорности)

Све финансијске трансакције и пословни догађаји у ГКЛТ евидентирају се по правилима трезорског пословања.

Евидентирање трансакција и пословних догађаја врши се путем прописаних образца за трезорско пословање, којима је обезбиђена идентификација за сваког корисника буџета на основу организационог кода – шифре.

Одељење за привреду и финансије – Одсјек за финансије и буџет Општине Соколац води регистар буџетских корисника, чији се подаци прослијеђују ресорном сектору Министарства финансија РС ради додјеле шифре за сваку буџетску – потрошачку јединицу.

Буџетски корисници, чија главна књига у цјелини чини саставни дио ГКЛТ, су дужни поштовати прописане процедуре, упутства, наредбе и друга акта којима се регулише трезорско пословање ради једнообразности евидентација о стању и промјенама на имовини, изворима средстава, као и оствареним приходима, примицима и насталим расходима буџета Општине Соколац.

Буџетски корисници имају одговорност за стварање обавеза до висине одобрених средстава и провођење интерних контролних поступака код пријема и испостављања књиговодствених исправа, правдања преузете готовине из благајне трезора, сачињавања спецификација и образца за трезорско пословање и њиховог благовременог достављања на књижење Одељењу за привреду и финансије – Одсјек за финансије и буџет у Општинској управи Општине Соколац у складу са интерним упутствима за локални трезор, затим анализу извјештаја из трезора и усаглашавање евидентираних података, попуњавање својих финансијских извјештаја на основу бруто прометног биланса (који се листа из система трезора), те сачињавање додатних напомена уз финансијске извјештаје.

Одељење за привреду и финансије – Одсјек за финансије и буџет је одговорно за: благовремени унос података о планираним износима средстава за одређени период фискалне године по економској и организационој класификацији; свакодневно издавање налога за унос података о приходима и примицима система јединственог рачуна локалног трезора на основу банковних извода (са рачуна јавних прихода) и мануелних налога формираних на основу других књиговодствених исправа (излазних фактура и сл.); поврат погрешних уплат (било да се ради о поврату у цijелom износу или дјелимично) у складу са дефинисаним процедурама Министарства финансија РС; провјеру исправности свих примљених образца за трезорско пословање; тачност уноса података из трезорских образца у помоћне књиге и ГКЛТ, у циљу обезбеђења поузданости бруто-прометних биланса буџетских корисника; праћење преноса података из помоћних књига у ГКЛТ, у складу са програмским поступцима и провођења системских процедура; дневне седмичне процедуре – контрола трансфера налога из помоћних у ГКЛТ (који се системски одрађују на дневној основи), провјера салда новчаних средстава (изводи и картице жиро рачуна); мјесечне процедуре, отварање и затварање мјесечних активности, листање извјештаја за буџетске кориснике; годишње процедуре – отварање нове буџетске године, унос усвојеног буџета, закључна књижења помоћних књига, ГКЛТ, системско затварање године и листање извјештаја; ad hoc процедуре – унос базичних података о добављачима, ажурирање слободних класификација за буџетске кориснике, провјера тачности бруто-прометних биланса по буџетским корисницима и збирно, друге провјере и усаглашавања, односно исправке, итд; измиривања (плаћања) обавеза

буџетских корисника по свим основама, по приоритетима утврђеним од стране Начелника Општине, у оквиру расположивих средстава; активности у вези за трезорским пословањем, укључујући сарадњу са Министарством финансија РС на побољшању и рационализацији послова (кориштење стандардних и креирање нових извештаја, примјена савремених информационих техника у плаћању и др.); ажурно и уредно вођење помоћних књига изван трезора и обављање свих послова који се односе на систем књиговодства и рачуноводства у Административној служби Општине, као највећем буџетском кориснику за кога је одговоран Начелник Општине.

Ажурирање прописаних класификација, одржавање генератора извештаја (тзв. ФСГ извештаји), одржавање setup-а помоћних књига у ГКЛТ, провјера буџетске контроле и други поступци контроле и заштите проводе се у ресорном сектору Министарства финансија РС.

Члан 7.

(Обухват интерних рачуноводствених контрола)

Интерне рачуноводствене контроле обухватају све мјере које се предузимају у циљу заштите средстава од прекомјерног трошења, превара или неефикасне употребе, обезбеђења поузданости и вјеродостојности рачуноводствених података, обезбеђења извршења послова у складу са одлукама органа Општине и оцјене рада запослених у Општинској управи Општине Соколац.

Интерне рачуноводствене контроле треба да обезбиједе поузданост и вјеродостојност рачуноводствених евиденција и података и финансијских извештаја.

Свака трансакција, односно пословна промјена, да би била поуздана и вјеродостојна, треба да прође четири одвојене фазе, и то: 1) да је прописно одобравање настанка такве пословне промјене; 2) да буде одобрена од надлежног руководиоца; 3) да буде извршена у складу са установљеним правилима; 4) да је исправно евидентирана у пословним књигама.

Члан 8.

(Контролни поступци и мјере)

У циљу обезбеђења поузданости и вјеродостојности рачуноводствених података и информација треба најмање обезбиједити спровођење следећих мјера интерне контроле: запослени који су материјално задужени средствима или користе одређена средства не могу да воде рачуноводствујућу евиденцију за та средства; контролу књиговодствених исправа не могу да врше лица која су материјално задужена за имовину на коју се исправе односе; запослене који се дуже материјалним и новчаним средствима, уколико је могуће, треба повремено замјењивати другим запосленим (ротација запослених) који могу открити грешке и неправилности које су претходни запослени учинили; запослени који воде аналитичку евиденцију купаца, не могу да вршити готовинске наплате од купаца за које воде евиденцију; рачуноводствујуће исправе, као што су чекови, мјенице, фактуре, наруџбенице, путни налози и други документи, морају бити означене серијским бројевима и издавани по редослијedu тих бројева; захтјеви за набавку, на основу којих се врши набавка материјала и услуга, не могу се извршавати ако претходно нису овјерени од стране овлаштеног руководиоца, након чега се проводи одговарајућа процедура у локалном трезору, којом се осигурува да се врше само планиране и одобрене набавке; прије обрачуна примања запослених треба извршити контролу радног времена за које се врши обрачун и обезбиједити правilan и тачан обрачун и исплату примања, укључујући припадајуће порезе и доприносе; најмање једном годишње извршити редован потпуни попис свих ставки имовине и

обавеза и усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем, у складу са посебним актом у вези пописа; подаци се могу уносити у систем трезора само на основу уредно попуњених и, од стране овлаштених лица, потписаних трезорских образца; приступ рачуноводственом софтверу (SUFU апликација и интерни информациони систем) омогућен је искључиво у складу са корисничким лиценцама, при чему је осигурено функционисање интерних рачуноводствених контрола и онемогућено брисање прокњижених пословних догађаја/трансакција.

Контролни поступци и друге мјере интерних контрола за поједине процесе и поступке (јавне набавке, прикупљање прихода, попис имовине и обавеза, овјеру и кретање књиговодствених исправа, плаћања, службена путовања, кориштење службених возила, благајничко пословање и др.), детаљније се прописују правилницима, упутствима, наредбама и другим актима, у складу са законским обавезама или потребама, на основу додијељених овлаштења.

Буџетски корисници који својим актом уређују интерне контролне поступке, могу, у оквиру тог акта, детаљније регулисати интерне рачуноводствене контроле.

III – КЊИГОВОДСТВЕНЕ ИСПРАВЕ

Члан 9.

(Појмовно одређење и поступци)

Књиговодствена исправа (у материјалном или електронском облику) је писани документ о насталом пословном догађају, односно трансакцији, којим су обухваћени сви подаци неопходни за књижење у пословним књигама, потписан од лица која су овлаштена за састављање и контролу књиговодствених исправа. Књиговодствена исправа примљена у електронском облику сматра се вјерodостојном под условом да је потписана на начин утврђен Законом о електронском потпису Републике Српске.

Књижење пословних промјена у ГКТЛ и помоћним књигама буџетских корисника врши се само на основу вјерodостојних књиговодствених исправа у оригиналном облику.

Фотокопија књиговодствене исправе може бити основ за књижење настале трансакције само под условом да је на њој наведено мјесто чувања оригиналне исправе, са потписом одговорног лица.

Књиговодственом исправом сматрају се и рјешења или други акти републичких контролних органа.

Књиговодствену исправу састављају лица одговорна за обављање одговарајућих послова чијим извршењем настају пословне промјене за које се састављају књиговодствене исправе. Књиговодствена исправа се саставља у потребном броју примјерака, на мјесту и у вријеме настанка пословног догађаја, осим оних исправа које се састављају у књиговодству (књижна обавијест и сл.).

Лица одговорна за састављање и контролу књиговодствених исправа својим потписом у писаном или електронском облику потврђују да је књиговодствена исправа потпуна, истинита, рачунски тачна и да одржава суштину пословног догађаја на који се односи. Контролу књиговодствених исправа не могу да врше лица која су материјално задужена за имовину на коју се исправе односе. Унос података из књиговодствене исправе у пословне књиге може се вршити само након проведених контролних поступака у складу са посебним актима којима се регулише кретање документације и интерни контролни поступци.

Пријем, кретање и унос података из књиговодствених исправа, укључујући рокове, детаљније се регулишу посебним интерним актима. Лица која састављају и врше пријем књиговодствених исправа дужна су да потписану исправу и другу документацију у вези са насталим пословним догађајем доставе на књижење одмах по изради, односно пријему, односно у року који је одређен посебним актом, а најкасније у року од три дана од дана када је пословна промјена настала, односно од дана када је књиговодствена исправа примљена. Књижења се врше према роковима који су одређени посебним актом којим се утврђује кретање документације, а најкасније у року од осам дана од дана пријема.

На основу вјеродостојних књиговодствених исправа, уредно попуњених и овјерених од стране одговорних и овлаштених лица, буџетски корисници попуњавају прописане обрасце за трезорско пословање буџетских корисника, на основу којих се финансијске трансакције уносе у ГКТЛ.

Код књижења банковних извода, исправљања системских грешака, исправке погрешних уноса, код аутоматизованих процеса инсертовања банковних фај洛ва, унос финансијских трансакција у систем трезорског пословања се врши са књиговодствених исправа, не попуњава се трезорски образац.

Буџетски корисници својим актима одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промјене и састављање исправа о трансакцијама и пословним промјенама и уређују кретање књиговодствених исправа. Посебним актом прописују и интерне контролне поступке.

IV – ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ

Члан 10.

(Врсте књига, унос и усаглашавање података)

Пословне књиге представљају једнообразне евиденције о стању и промјенама на имовини, обавезама, изворима средстава, оствареним буџетским средствима и насталим буџетским издацима.

Пословне књиге се воде на начин да обезбиједе контролу и исправност унесених података, њихово чување, могућност кориштења података, могућност добијања увида у промет и стања на рачунима главне књиге, те могућности увида у редослијед извршеног уноса пословних догађаја.

У пословне књиге подаци се уносе искључиво на основу вјеродостојних књиговодствених исправа.

Пословне књиге чине: дневник трансакција, главна књига и помоћне књиге. Пословне књиге се воде по систему двојног књиговодства.

Дневник трансакција је хронолошка евиденција која се систематски креира уносом података у помоћне књиге и главну књигу (по датуму настанка, односно редослиједу пријема књиговодствених исправа, броју и називу рачуна главне књиге, дуговном и потражном износу рачуна главне књиге и кратком објашњењу настале пословне промјене) и користи се за спречавање и изналажење грешака у књижењу.

Главна књига је систематска евиденција у којој се приказује стање и промјене на имовини, обавезама, властитим изворима, приходима и примицима, расходима у току обрачунског периода и која представља основ за израду финансијских извјештаја.

Главну књигу буџетског корисника унутар система трезорског пословања чини евиденција на организационим кодовима буџетског корисника у модulu главне књиге трезора.

Успостављање и вођење ГКЛТ подразумијева системско рачуноводствено евидентирање свих финансијских трансакција и пословних промјена унутар буџета општине, у складу са прописаним класификацијама, по начелу модификованим обрачуна: прихода и примитака јединственог рачуна трезора општине, издатака (расхода и других одлива), обавеза извора средстава. У ГКЛТ подаци се уносе путем прописаног рачуноводственог низа, на основу образца трезорског пословања, а у складу са посебним процедурама Министарства финансија.

Буџетски корисници су обавезни да најмање тројесечно усаглашавају стање свих финансијских трансакција у својим књигама са подацима у ГКЛТ, а у противном сносе одговорност у погледу тачности и благовремености подношења финансијских извештаја.

Помоћне књиге представљају аналитичке евиденције које се успостављају и воде за појединачне врсте имовине и обавеза, у складу са специфичним захтјевима и потребама специфичне дјелатности буџетских корисника. Поред пословних књига буџетски корисници воде и помоћне пословне евиденције. Број и садржај помоћних књига и помоћних пословних евиденција, начин њиховог вођења и повезивања са главном књигом и слично, буџетски корисници уређују својим општим актом у складу са важећом законском регулативом.

У систему локалног трезора, на организационим кодовима буџетских корисника, воде се помоћне књиге трезора (модул обавеза, поравнања, потраживања, обрачуна плате) у којима се унос података врши на основу одговарајућих образца у складу са процедурама за трезорско пословање. У помоћним књигама трезора системски се формирају налози за књижење и преносе подаци у ГКЛТ, док се подаци за потраживања уносе у ГКЛТ мануелно путем одговарајућих образца.

Број и садржај помоћних књига (осим помоћних књига главне књиге трезора) и помоћних пословних евиденција, начин њиховог вођења и повезивања са главном књигом и слично, буџетски корисници уређују својим општим актом у складу са важећом законском регулативом.

Буџетски корисници према потреби воде и помоћне пословне евиденције: књига улазних рачуна, књига излазних рачуна, књига благајне, регистар плате, пореска евиденција, база података о добављачима, књига имовине – основних средстава, ситног инвентара, одјеће, обуће, књига евиденције издатих путних налога и слично.

У помоћне књиге се евидентирају потраживања по основу непореских прихода.

Унос података у помоћне књиге буџетских корисника (величине исказане финансијски или количински) врши се на основу књиговодствених исправа, уредно и ажурно, годишње се усаглашавају аналитичке евиденције са рачунима ГКЛТ.

Са почетком обављања дјелатности буџетских корисника, отварају се пословне књиге буџетског корисника у систему ГКЛТ кроз додјелу одговарајућег организационог кода на коме ће се вршити његова књиговодствена евиденција.

Евидентирање пословних промјена које се односе на исту пословну годину у ГКЛТ врши се кроз 14 рачуноводствених периода, 12 календарских мјесеци, период кроз који се врши донос почетног стања и период израде завршног стања на крају календарске године.

У систему ГКЛТ у складу са процедурама трезорског пословања, системски за све буџетске кориснике, врши се затварање мјесечних рачуноводствених периода, затварање рачуноводствене године по спровођењу свих потребних књижења за протеклу годину за све буџетске кориснике, најкасније до рока за предају годишњих финансијских извештаја.

Са даном престанка пословања буџетског корисника врши се трајно затварање пословних књига буџетског корисника у систему ГКЛТ.

Отварање, вођење и закључивање пословних књига буџетских корисника изван система ГКЛТ треба да обезбиједи контролу исправности унесених података, њихово чување, могућност кориштења података, увид у промет и стање на рачунима главне књиге, као и временски редослијед извршеног уноса пословних догађаја, уважавајући законска начела и специфичности књиговодствених програмских рјешења.

Буџетски корисници су дужни да најмање једном годишње, на крају фискалне године, са даном састављања годишњих финансијских извјештаја, изврше редован потпуни попис у циљу утврђивања стварног стања имовине и обавеза.

За организацију и правилност пописа имовине и обавеза одговоран је Начелник Општине Соколац, односно руководилац буџетског корисника.

Попис врше комисије именоване од Начелника Општине и руководиоца буџетског корисника.

Упутство о вршењу пописа доноси Начелник Општине, односно руководилац буџетског корисника. Прије састављања финансијских извјештаја буџетски корисници су дужни да изврше усаглашавање међусобних потраживања и обавеза, што се доказује одговарајућом књиговодственом исправом (ИОС, записник о сравњењу, овјерени испис стања и сл.). Све неусаглашене ставке потраживања и обавеза посебно се презентују у пописним листама и забиљешкама уз финансијске извјештаје, уз разложна образложења.

Буџетски корисници су такође обавезни да у траженим року одговоре на захтјев овлаштеног ревизора за потврду стања обавеза и потраживања (конфирмација салда).

На крају фискалне године рачуноводствене књиге се поравнавају, закључују и повезују, односно архивирају у електронској форми у складу са посебним правилима.

V – ЧУВАЊЕ ИСПРАВА И ПОСЛОВНИХ КЊИГА

Члан 11.

(Начин чувања и рокови)

Књиговодствене исправе, на основу којих су подаци унесени у пословне књиге, чувају се у извornom материјалном и електронском облику најмање пет година или дуже, ако су посебним прописима одређени дужи рокови за чување поједињих врста исправа. Рок за чување књиговодствених исправа почиње теђи по истеку последњег дана обрачунског периода на који се односе пословне књиге у које су унесени подаци из тих исправа.

Платне листе и аналитичке евиденције о платама, исправе којима се доказује власништво и власнички односи на некретнинама и хартијама о вриједности чувају се трајно.

Обрасци за трезорско пословање за све буџетске кориснике на основу којих се врши унос података у пословне књиге – модуле у ГКЛТ, чувају се најмање пет година у просторијама Општинске управе Општине Соколац, где се чува и оригинална документација за Општину у вези са пословним догађајима.

Сваки буџетски корисник у својим просторијама чува оригиналне књиговодствене исправе и одговоран је за заштиту књиговодствених исправа и друге документације, на основу које се попуњавају подаци у обрасцима за трезорско пословање.

Дневник и главна књига чувају се најмање десет година, а помоћне књиге и помоћне пословне евиденције најмање пет година. Одговорна лица за чување пословних књига у електронском облику морају да обезбиједе приступ централној бази података ради њихове несметане контроле.

Финансијски извјештаји и извјештаји о извршеној ревизији чувају се трајно у оригиналном облику.

Пословне књиге из система трезора, финансијски извјештаји буџетских корисника, укључујући и консолидоване извјештаје за општину, те извјештај о извршеној ревизији, чувају се у просторијама Општинске управе Општине Соколац.

Рокови у којима се чувају пословне књиге и финансијски извјештаји почињу да теку по истеку последњег дана пословне године на коју се односе.

VI – ФИНАНСИЈСКО ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Члан 12.

(Облици извјештавања и одговорности)

Буџетски корисници из члана 3. овог Правилника подносе финансијске извјештаје у складу са прописима о буџетском систему, трезору и рачуноводству, на обрасцима и у роковима које прописује Министарство финансија РС.

Поред годишњих финансијских извјештаја буџетски корисници сачињавају периодичне извјештаје (за период краји од годину дана), који су прописани посебним актом о финансијском извјештавању.

Буџетски корисници су дужни да у складу са прописима објелодане своју финансијску позицију са почетком пословања (на основу почетног биланса стања), те да сачине финансијске извјештаје у случају статусних промјена.

Финансијски извјештаји опште намјене (биланс стања, биланс успјеха, биланс новчаних токова, извјештај о извршењу буџета, извјештај о капиталним трошковима и финансирању, напомене уз консолидоване финансијске извјештаје за кориснике буџета Општине Соколац) који се израђују са стањем на дан 31. децембра, презентују се у складу са захтјевима MPC JC 1 - Презентација финансијских извјештаја и MPC JC 24 - Презентација буџетских информација у финансијским извјештајима, те достављају надлежним органима/институцијама у роковима који су прописани посебним актима Министарства финансија РС.

Ови извјештаји се автоматски креирају у систему локалног трезора покретањем одговарајуће опције, у складу са овлаштењима.

Уз годишње финансијске извјештаје опште намјене израђују се и презентују и други посебни извјештаји буџетских корисника општине у складу са прописима/стандартима (одговарајући обрасци у складу са посебним прописима, извјештаји за потребе статистике и слично).

Буџетски корисници су одговорни за прикупљање и достављање информација по физичким и финансијским показатељима, који су основа за израду извјештаја о раду буџетских корисника (у целини или појединачно дијелова или потребе надлежних органа).

Финансијски извјештаји се састављају у случају престанка рада буџетских корисника у складу са законом, односно приликом статусних промјена.

Приликом састављања консолидованих извјештаја, одговорна лица у Одјељењу за привреду и финансије – Одсјек за финансије и буџет су дужни да се придржавају захтјева релевантних MPC JC и одредби Правилника о финансијском извјештавању, укључујући пратећа упутства, којима Министарство финансија РС детаљно прописује поступке консолидације и начин попуњавања консолидованог годишњег финансијског извјештаја корисника буџета општине.

Извјештаје (периодичне и годишње) овјеравају својим потписом одговорна лица буџета овлаштена за заступање и стручно оспособљена лица са одговарајућом лиценцом која су, у складу са посебним актом о организацији и систематизацији послова, овлаштена за састављање финансијских извјештаја.

VII – РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ НЕФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА

Члан 13.

(Нефинансијска имовина у сталним средствима)

Нефинансијска имовина се према рочности – року трајања употребе дијели на: нефинансијску имовину у сталним средствима и нефинансијску имовину у текућим средствима.

Нефинансијска имовина у сталним средствима (материјална и нематеријална имовина) је имовина од које се економске користи или услужни потенцијал очекује у периоду дужем од годину дана, или у периоду дужем од уобичајеног циклуса пословања.

Евидентирање имовине се врши у оквиру класе 0, подгрупа је: произведена стална имовина, непроизведена стална имовина и нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми.

У оквиру произведене сталне имовине евидентирају се зграде, објекти, постројења и опрема, инвестициона имовина, биолошка имовина и нематеријална произведена имовина.

Признавање и вредновање некретнине, постројења и опреме врши се у складу са MPC JC 17 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и процесима.

Вредновање приликом почетног признавања се врши по трошку набавке, односно набавној цијени или цијени коштања, односно по фер вриједности на дан стицања, кад средство није стечено у трансакцији размјене.

Вредновање након почетног признавања се врши примјеном набавне вриједности (амортизовањем) или примјеном модела ревалоризације.

Амортизација је систематски – плански распоред вриједности неког средства које се амортизује током његовог прописаног вијека трајања. Ако је прописани нови вијек трајања сталног средства мањи од периода обрачуна амортизације по старој стопи, са трајањем средства по новој стопи завршава се и обрачун амортизације по коригованој – увећаној новој стопи амортизације. Коригованом увећаном стопом амортизације се обухвата и преостали вијек трајања средства краћи од годину дана.

Обрачун амортизације за зграде и објекте, као и осталу нефинансијску имовину која се вреднује по моделу набавне вриједности, врши се примјеном линеарне методе по стопама прописаним Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике. Израчунати износ амортизације признаје се као расход обрачунског карактера по основу амортизације на синтетичком конту 4712, и књижи се на потражној страни конта корекције

вриједности имовине – синтетичко конто 0111. Пројена фер вриједности се врши примјеном ревалоризационог модела у складу са MPC JC 17 и другим релевантим рачуноводственим стандардима и прописима, пропорционалним повећањем, односно смањењем салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности имовине, а књижењем разлике на аналитичком конту 321111 – Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине.

У случају да располажива средства ревалоризационе резерве нису довољна, остатак се признаје као текући трошак на аналитичком конту 471511 – Расходи од усклађивања вриједности произведене сталне имовине, односно уколико се приликом нове ревалоризације утврди повећање фер вриједности средстава које је претходно ревалоризовано на ниже, врши се пропорционално повећање салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности средстава, до висине претходно књиженог трошка по основу ревалоризације те групе средстава признаје се текући приход на аналитичком конту 771511 – Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине, а остатак књижи на потражној страни аналитичког конта 321111 – Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине.

Расходи амортизације и расходи и приходи признати на основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине, имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима и расходима.

Признавање и вредновање постројења и опреме врши се на исти начин као код зграда и објекта, уз примјену одговарајућих контра прописаних контним планом.

На контима непроизведена стална имовина исказује се материјална имовина која настаје природним путем (земљиште, шуме, воде и остала природна добра) и нематеријална непроизведена имовина (патенти, лиценце, концесије, гудвил и сл.).

Земљиште не подлијеже амортизацији. Признавање и вредновање земљишта се врши у складу са MPC JC 17 – Некретнине, постројења и опрема и другим релевантним стандардима и прописима.

Почетно вредновање врши се по трошку набавке – набавној вриједности или цијени коштања. Када је средство стечено у трансакцији која није трансакција размјене, односно када трошак набавке не одражава стварну вриједност средства, његово почетно вредновање врши се по фер вриједности на дан стицања.

Вредновање након признавања врши се по набавној вриједности умањеној за евентуалне акумулиране губитке од умањења вриједности или примјеном модела ревалоризације.

За износ утврђеног обезврјеђења признаје се текући трошак на аналитичком конту 471513 – Расходи од усклађивања вриједности непроизведене сталне имовине и врши се књижење на потражној страни конта 013119 – Корекције вриједности земљишта.

Пројена фер вриједности врши се примјеном ревалоризационог модела у складу са MPC JC 17 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима, на исти начин као код зграда и објекта, уз примјену одговарајућих контра прописаних контним планом.

Признавање и вредновање нематеријалне произведене имовине врши се у складу са MPC JC 31 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

Почетно вредновање нематеријалне произведене имовине врши се по трошку набавке – набавној вриједности или цијени коштања. Ако имовина није стечена трансакцијом размјене, њено почетно вредновање се врши по фер вриједности на дан стицања.

Вредновање након почетног признавања врши се амортизовањем признате вриједности средства, умањене за процијењену резидуалну вриједност током његовог вијека трајања и

умањењем за губитке од обезврјеђења или примјеном допуштеног алтернативног поступка ревалоризације.

Обрачун амортизације се врши примјеном линеарне методе по стопама прописаним Правилником о примјени годишњих стопа амортизације за буџетске кориснике.

Процјена фер вриједности врши се примјеном ревалоризационог модела у складу са MPC JC 31 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

Књиговодствено евидентирање амортизације, ефеката промјене вриједности по основу губитака од обезврјеђења и ревалоризације врши се на исти начин као код зграда и објекта, уз примјену одговарајућих контра прописаних Контним планом: аналитичка контра 011519, 321111, 471251, 471511 и контра 771511.

Овако евидентирани приходи и расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима и буџетским расходима.

Признавање и вредновање нематеријалне непроизведене имовине врши се у складу са MPC JC 31 и MPC JC 40 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

Почетно вредновање нематеријалне непроизведене имовине врши се по трошку набавке - набавној вриједности или по фер вриједности на дан стицања ако имовина није стечена трансакцијом размјене.

Вредновање након почетног признавања врши се амортизовањем признате вриједности средства умањене за процијењену резидуалну вриједност током његовог вијека трајања и умањењем за губитке од обезврјеђења или примјеном допуштеног алтернативног поступка ревалоризације.

Обрачун амортизације врши се примјеном линеарне методе по стопама прописаним Правилником о примјени годишњих стопа амортизације за буџетске кориснике, а израчунати износ се признаје као трошак на контима амортизације нематеријалне имовине 471251 и књижи се на потражној страни контра 013419 - Корекције вриједности нематеријалне непроизведене имовине.

За износ утврђеног обезврјеђења на дан билансирања (MPC JC 21) признаје се текући трошак на аналитичком конту 471513 - Расходи од усклађивања вриједности непроизведене сталне имовине и врши се књижење на потражној страни аналитичког контра корекције вриједности нематеријалне непроизведене имовине 013419.

Процјена фер вриједности врши се примјеном ревалоризационог модела у складу са MPC JC 31 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима, а евидентирање се врши на исти начин као код зграда и објекта, уз примјену одговарајућих контра прописаних Контним планом.

У оквиру нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми, исказују се улагања у све облике нефинансијске имовине од дана почетка улагања до дана почетка њеног кориштења.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми вреднује се по трошку набавке – набавној вриједности или цијени коштања имовине у процесу њеног прибављања.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми не подлијеже амортизацији.

Стављањем средстава у употребу врши се искањавање примјеном црног сторна исказане вриједности активираног средства са синтетичког контра 0141 – Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми и пренос на одговарајућа контра нефинансијске имовине у употреби.

За износ утврђеног обезврјеђења (MPC JC 21) признаје се текући трошак на аналитичком конту 471519 – Остали расходи од усклађивања вриједности нефинансијске имовине, и врши

књижење на потражној страни аналитичког конта унутар подсинтетичког конта 01418 – Корекције вриједности нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми.

Ако је продајом нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности, разлика се евидентира као добитак од продаје нефинансијске имовине у припреми на аналитичком конту 771614, односно као губитак од продаје нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми на аналитичком конту 471614 ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности.

У случају продаје нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми између буџетских корисника, добитак од продаје се евидентира на одговарајућем аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 77817 или 77826, односно губитак од продаје на аналитичком конту 47813 или 47823.

Овако евидентирани приходи и расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима и расходима. Средства добијена продајом нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми имају третман примитака од нефинансијске имовине у оквиру класе 8 – Примици од нефинансијске имовине.

Ако је, у случају продаје непроизведене сталне имовине, износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности, разлика се евидентира као добитак од продаје непроизведене сталне имовине на аналитичком конту 771613, односно на аналитичком конту 471613 - Губитак од продаје непроизведене сталне имовине ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности.

У случају продаје непроизведене сталне имовине између буџетских корисника, добитак од продаје се евидентира на одговарајућем аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 77817 или 77826, а губитак од продаје на одговарајућем аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 47813 или 47823.

Овако евидентирани приходи и расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима и расходима. Средства добијена продајом непроизведене сталне имовине имају третман примитка од нефинансијске имовине у оквиру класе 8 – Примици за нефинансијску имовину.

Ако је, у случају продаје произведене сталне имовине, износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности, разлика се евидентира као добитак од продаје произведене сталне имовине на аналитичком конту 771611, односно као губитак на аналитичком конту 471611, ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности.

У случају продаје произведене сталне имовине између буџетских корисника, добитак од продаје се евидентира на одговарајућем аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 77817 или 77826, односно као губитак од продаје на аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 47813 или 47823.

Овако евидентирани приходи и расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима и расходима.

Средства добијена продајом произведене сталне имовине имају третман примитка од нефинансијске имовине у оквиру класе 8 – Примици за нефинансијску имовину.

Вриједност сталне имовине намијењене продаји утврђује се по књиговодственој вриједности или фер вриједности умањеној за процијењене трошкове продаје, зависно од тога која је низа. Стална имовина намијењена продаји не подлијеже обрачуну амортизације. Класификовање, вредновање и рекласификовање сталне имовине намијењене продаји, врши се у

складу са МСФИ 5 и другим релевантним стандардима и прописима. Рекласификовање се врши искњижавањем (путем црног сторна) са аналитичког конта на коме је стална имовина евидентирана и припадајуће исправке вриједности, на дуговну страну одговарајућег аналитичког конта у оквиру подсинтетичког конта 02111 – Стална имовина намијењена продаји.

Ако је фер вриједност умањена за процијењене трошкове продаје нижа од књиговодствене вриједности сталне имовине која се не класификује на сталну имовину намијењену продаји, разлика се као императивни губитак евидентира као обрачунски расход на аналитичком конту 471514 – Расходи од усклађивања вриједности сталне имовине намијењене продаји и обустављених пословања.

Евентуално касније смањење фер вриједности сталне имовине намијењене продаји умањене за процијењене трошкове продаје евидентира се преко аналитичког конта 021119 – Корекција вриједности сталне имовине намијењене продаји и обрачунских расхода на аналитичком конту 471514 – Расходи од усклађивања вриједности сталне имовине намијењене продаји и обустављених пословања, а повећање фер вриједности умањене за процијењене трошкове продаје преко аналитичког конта 021119 и обрачунских прихода на аналитичком конту 771514 – Приходи по основу усклађивања вриједности сталне имовине намијењене продаји и обустављених пословања највише до износа претходно признатог смањења вриједности имовине.

У случају продаје сталне имовине намијењене продаји, ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности, нето разлика се евидентира као добитак од продаје сталне имовине намијењене продаји на аналитичком конту 771615, односно као губитак од продаје сталне имовине намијењене продаји на аналитичком конту 471615 ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности.

У случају продаје сталне имовине намијењене продаји између буџетских корисника, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје на одговарајућем аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 77817 или 77826, односно као губитак од продаје на аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 47813 или 47823.

Овако евидентирани приходи и расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима и расходима.

Средства добијена продајом сталне имовине намијењене продаји имају третман примитака од нефинансијске имовине у оквиру класе 8 - Примици за нефинансијску имовину.

Признавање и вредновање улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми који су узети под оперативни закуп или добијени на привремено, временски ограничено, кориштење, без накнаде, ради обављања дјелатности, врши се у складу са MPC JC 17 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. Улагање се амортизује у току кориштења туђег средства. Обрачунати износ амортизације, примјеном линеарне методе, се признаје као текући трошак на аналитичким контима расхода по основу амортизације улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми 471261 и књижи на потражној страни аналитичког конта корекције вриједности улагања на туђима некретнинама, постројењима и опреми 015119.

Улагање на некретнинама, постројењима и опреми који нису у формално правном власништву буџетских корисника, али испуњавају критерије из параграфа MPC JC 17 да буду признати као средства у њиховом билансу, не евидентирају се у оквиру конта подгрупе 015.

Буџетски корисници који примјењују модел набавне вриједности за вредновање сталних средстава имају обавезу да пређу на примјену ревалоризационог модела вредновања, након што је

књиговодствена вриједност сталних средстава у употреби која су одредбама Правилника о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике разврстана у једну групу (нпр. стамбени објекти и јединице, пословни објекти и простори, саобраћајни објекти, итд.) сведена на нулу, те процјене нови (преостали) вијек трајања тих средстава. Ова одредба Правилника се примјењује на финансијске изјештаје који се односе на периоде који почињу 1. јануара 2018. године и касније.

Свођење књиговодствене вриједности на новопроцијењену вриједност средстава врши се на начин да се за износ новопроцијењене садашње (нето) вриједности изврши искњижавање акумулиране амортизације са аналитичких контра корекције вриједности унутар групе 01 – Нефинансијска имовина у сталним средствима примјеном првеног сторна, а одобри аналитичко конто 321111 – Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине.

Амортизација ревалоризоване вриједности средстава врши се по стопама утврђеним према новопроцијењеном преосталом вијеку трајања.

Књиговодствено евидентирање нефинансијске имовине која се стиче путем изградње, куповине, финансијског лизинга или на други начин уз преузимање обавеза врши се задужењем одговарајућих аналитичких контра у оквиру класе 0 – Нефинансијска имовина, уз одобравање одговарајућих аналитичких контра у оквиру класе 2 – Обавезе и разграничења. За вриједност нефинансијске имовине задужују се одговарајућа аналитичка контра у оквиру групе 51 – Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунској основи, уз истовремено евидентирање на потражној страни аналитичког контра 519999 – Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину.

Уколико буџетски корисник има право да призна ПДВ као одбитну ставку, књиговодствено евидентирање нефинансијске имовине која се стиче путем изградње, куповине, финансијског лизинга или на други начин уз преузимање обавеза, врши се задужењем одговарајућих аналитичких контра у оквиру класе 0 – Нефинансијска имовина за вриједност прибављене имовине без ПДВ-а и у оквиру подсинтетичког контра 12371 – Потраживања по основу пореза на додату вриједност за износ улазног ПДВ-а, уз истовремено одобравање одговарајућих аналитичких контра у оквиру класе 2 – Обавезе и разграничења за цијели фактурисани износ. За вриједност нефинансијске имовине без ПДВ-а задужују се одговарајућа аналитичка контра у оквиру групе 51 – Издаци за нефинансијску имовину на обрачунској основи, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни аналитичког контра 519999 – Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину. Издаци по основу улазног ПДВ-а евидентирају се приликом затварања обавезе, задужењем аналитичког контра 631112 – Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа добављачима и књижењем на потражној страни контра 639999 – Рачун за преузимање осталих издатака. Ако се обавеза дјелимично затвара, врши се процентуално сразмерно признавање издатака по основу ПДВ-а.

Ако се односна нефинансијска имовина прибавља од других буџетских корисника, евидентирање се врши преко намјенских аналитичких контра у оквиру подгрупе 219 – Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти, 229 – Краткорочне обавезе и разграничења између или унутар јединица власти, 581 – Издаци за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти, 589 – Корективни рачун, 638 – Остали издаци између или унутар јединица власти, 639 – Корективни рачун.

За вриједност нефинансијске имовине која се стиче без накнаде, преносом од другог субјекта, не врши се евидентирање у оквиру контра класе 5 – Издаци за нефинансијску имовину.

Нефинансијска имовина која се без накнаде преноси између буџетских корисника који припадају истој јединици (нивоу) власти и имају књиговодствене евиденције унутар исте главне књиге трезора искњижава се са организационог кода буџетског корисника даваоца са одговарајућим аналитичким контима унутар класе 0 - Нефинансијска имовина (примјеном црног сторна за бруто и корекцију вриједности) и укњижава на организациони код буџетског корисника примаоца на одговарајућим аналитичким контима унутар класе 0 - Нефинансијска имовина (одвојено бруто и корекција вриједности).

Нефинансијска имовина која се без накнаде преноси између буџетских корисника који припадају истој јединици (нивоу) власти, али немају књиговодствене евиденције унутар исте главне књиге, код буџетског корисника примаоца почетно се евидентира у висини књиговодствене вриједности преузете из евиденције буџетског корисника даваоца на одговарајућим аналитичким контима унутар класе 0 - Нефинансијска имовина (одвојено бруто и корекција вриједности) уз истовремено евидентирање обрачунских прихода на аналитичком конту 778271 - Обрачунати приходи по основу преноса имовине унутар исте јединице власти (за нето књиговодствену вриједности имовине која се стиче без накнаде). Код буџетског корисника даваоца врши се искњижавање нефинансијске имовине са аналитичким контима унутар класе 0 - Нефинансијска имовина (примјеном црног сторна за бруто и корекцију вриједности) уз истовремено евидентирање обрачунских расхода на аналитичком конту 478241 - Обрачунати расходи по основу преноса имовине унутар исте јединице власти (за нето књиговодствену вриједност имовине која се преноси без накнаде).

Нефинансијска имовина која се без накнаде преноси са другог буџетског корисника који припада другој јединици власти код буџетског корисника примаоца почетно се евидентира у висини књиговодствене вриједности преузете из евиденције буџетског корисника даваоца на одговарајућим аналитичким контима унутар класе 0 - Нефинансијска имовина (одвојено бруто и корекција вриједности) уз истовремено евидентирање обрачунских прихода на одговарајућем аналитичком конту унутар подсинтетике 77818 - Обрачунати приходи по основу преноса имовине између различитих јединица власти (за нето књиговодствену вриједност имовине која се стиче без накнаде). Код буџетског корисника даваоца врши се искњижавање нефинансијске имовине са аналитичким контима унутар класе 0 - Нефинансијска имовина (примјеном црног сторна за бруто и корекцију вриједности) уз истовремено евидентирање обрачунских расхода на одговарајућем аналитичком конту унутар подсинтетике 47814 - Обрачунати расходи по основу преноса имовине између различитих јединице власти (за нето књиговодствену вриједност имовине која се преноси без накнаде).

Нефинансијска имовина која се без накнаде преноси са других субјеката који немају статус буџетских корисника (други контролисани јавни сектори и сл.) код буџетског корисника примаоца почетно се евидентира по фер вриједности на одговарајућим аналитичким контима унутар класе 0 - Нефинансијска имовина, уз истовремено евидентирање обрачунских прихода на одговарајућем аналитичком конту унутар синтетике 7717 - Помоћи у натури. Уколико се помоћ у натури прими без услова повезаних с њом, обрачунски приход се одмах признаје. Уколико постоји услов у складу са МРС JC 23, евидентирају се разграничења на аналитичким контима 217121 - Дугорочно разграничен приход или 227211 - Краткорочно разграничен приход, која се у складу са испуњењем услова смањују и врши се признавање обрачунских прихода.

Буџетски корисници у систему ПДВ-а, приликом преноса имовине без накнаде, признају обавезу и потраживања по основу ПДВ-а у складу са законским прописима.

Почетно књиговодствено евидентирање нефинансијске имовине која датира из претходне или ранијих година, али због пропуста није уврштена у књиговодствене евиденције буџетског корисника, врши се по фер вриједности задужењем одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина, уз одобравање одговарајућих аналитичких конта пасиве биланса стања по основу исправке грешке у складу са MPC JC 3. За вриједност нефинансијске имовине признате на овај начин у текућој години не врши се евидентирање у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину.

Почетно књиговодствено евидентирање нефинансијске имовине која датира из претходне или ранијих година, али због специфичних околности из оправданих разлога није могла бити уврштена у билансне књиговодствене евиденције буџетског корисника, и која се не може сматрати преносом, врши се по фер вриједности задужењем одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина уз одобравање аналитичког конта 771913 - Приходи по основу ванредних догађаја. За вриједност нефинансијске имовине која се стиче на овај начин не врши се евидентирање у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину.

Почетно књиговодствено евидентирање нефинансијске имовине која се стиче намирењем за потраживања (осим за дате авансе) врши се задужењем одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина, уз затварање односних потраживања одобравањем одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 1 - Финансијска имовина и разграничења. За вриједност нефинансијске имовине која се стиче на овај начин не врши се евидентирање у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину.

Почетно књиговодствено евидентирање нефинансијске имовине која се стиче намирењем за будућа потраживања врши се задужењем одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина, уз одобравање одговарајућих аналитичких конта разграничења у оквиру класе 2 - Обавезе и разграничења. По настанку потраживања врши се њихово евидентирање у корист групе конта 77 - Обрачунски приходи, те затварање задужењем одговарајућих аналитичких конта разграничења у оквиру класе 2 - Обавезе и разграничења, и одобравањем одговарајућих аналитичких конта односних потраживања у оквиру класе 1 - Финансијска имовина и разграничења. За вриједност нефинансијске имовине која се стиче на овај начин не врши се евидентирање у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину.

Буџетски корисници у систему ПДВ-а, приликом евидентирања имовине стечене намирењем за потраживања, признају обавезе и потраживања по основу ПДВ-а у складу са законским прописима.

Улагања буџетског корисника у нову нефинансијску имовину која се прибавља за потребе другог буџетског корисника и уступа истом без накнаде евидентира се на један од сљедећих начина:

- 1) Ако буџетски корисник који прибавља имовину (буџетски корисник - инвеститор) и буџетски корисник за кога се имовина прибавља (буџетски корисник - корисник) припадају истој јединици (нивоу) власти и имају књиговодствене евиденције унутар исте главне књиге трезора, евидентирање улагања у нову нефинансијску имовину врши се у оквиру конта класе 0 - Нефинансијска имовина, на организационом коду буџетског корисника - корисника. За вриједност нефинансијске имовине која се прибавља на овај начин врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунском основу, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни

одговарајућег корективног конта класе 5, на организационом коду буџетског корисника – инвеститора;

2) Ако буџетски корисник - инвеститор и буџетски корисник - корисник припадају истој јединици (нивоу) власти, али немају књиговодствене евиденције унутар исте главне књиге, евидентирање улагања у нову нефинансијску имовину врши се у оквиру конта класе 0 - Нефинансијска имовина код буџетског корисника - инвеститора. За вриједност нефинансијске имовине која се прибавља на овај начин врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунском основу, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни одговарајућег корективног конта класе 5, на организационом коду буџетског корисника инвеститора. По завршетку прибављања, а прије активирања, имовина се преноси на буџетског корисника - корисника на начин да се из књиговодствене евиденције буџетског корисника - инвеститора врши искњижавање (примјеном црног сторна) са конта класе 0 - Нефинансијска имовина на терет аналитичког конта 478241 - Обрачунати расходи по основу преноса имовине унутар исте јединице власти. Док се код буџетског корисника - корисника врши укњижавање примљене имовине на конта класе 0 - Нефинансијска имовина у корист аналитичког конта 778271 - Обрачунати приходи по основу преноса имовине унутар исте јединице власти. Изузетно, околности могу довести до активирања имовине код буџетског корисника – инвеститора;

3) Ако буџетски корисник - инвеститор и буџетски корисник - корисник не припадају истој јединици (нивоу) власти, евидентирање улагања у нову нефинансијску имовину врши се у оквиру конта класе 0 - Нефинансијска имовина код буџетског корисника - инвеститора. За вриједност нефинансијске имовине која се прибавља на овај начин врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунској основи, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни одговарајућег корективног конта класе 5, на организационом коду буџетског корисника - инвеститора. По завршетку прибављања, а прије активирања, имовина се преноси на буџетског корисника - корисника на начин да се из књиговодствене евиденције буџетског корисника - инвеститора врши искњижавање (примјеном црног сторна) са конта класе 0 - Нефинансијска имовина на терет аналитичких конта унутар подсинтетичког конта 47814 - Обрачунати расходи по основу преноса имовине између различитих јединица власти, док се код буџетског корисника - корисника врши укњижавање примљене имовине на конта класе 0 - Нефинансијска имовина у корист аналитичких конта унутар подсинтетичког конта 77818 - Обрачунати приходи по основу преноса имовине између различитих јединице власти. Изузетно, околности могу довести до активирања имовине код буџетског корисника - инвеститора.

Улагања у нову нефинансијску имовину која се прибављају за потребе других субјеката који немају статус буџетских корисника (други контролисани ентитети јавног сектора и сл.) и уступају истим без накнаде евидентирају се у оквиру конта класе 0 - Нефинансијска имовина код буџетског корисника - инвеститора. За вриједност нефинансијске имовине која се прибавља на овај начин врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунској основи, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни одговарајућег корективног конта класе 5, на организационом коду буџетског корисника - инвеститора. По завршетку прибављања, а прије активирања (осим изузетно), имовина се преноси другом субјекту на начин да се из књиговодствене евиденције буџетског корисника - инвеститора врши искњижавање (примјеном црног сторна) са конта класе 0 - Нефинансијска

имовина на терет аналитичких контра унутар синтетичког контра 4717 - Дате помоћи у натури. Изузетак је када пренос имовине увећава основни капитал примаоца и повећава власничког учешћа даваоца. У том случају у књиговодству буџетског корисника - инвеститора врши се искњижавање (примјеном црног сторна) са контра класе 0 - Нефинансијска имовина на терет аналитичких контра унутар синтетичког контра 1113 - Акције и учешће у капиталу.

Буџетски корисници у систему ПДВ-а, приликом евидентирања улагања у нову нефинансијску имовину која се прибавља за потребе другог буџетског корисника и уступа истом без накнаде, признају обавезе и потраживања по основу ПДВ-а у складу са законским прописима. За вриједност признатог улазног ПДВ-а смањује се призната вриједност нефинансијске имовине.

Улагања буџетског корисника без накнаде у постојећу нефинансијску имовину (реконструкција, инвестиционо одржавање, побољшање и сл.) другог буџетског корисника евидентирају се на један од следећих начина:

1) Ако буџетски корисник који улаже у имовину (буџетски корисник - инвеститор) и буџетски корисник у чију имовину се улаже (буџетски корисник - корисник) припадају истој јединици (нивоу) власти и имају књиговодствене евиденције унутар исте главне књиге трезора, евидентирање улагања у нефинансијску имовину врши се у оквиру контра класе 0 - Нефинансијска имовина на организационом коду буџетског корисника - корисника. За вриједност улагања у нефинансијску имовину врши се задужење одговарајућих аналитичких контра у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунској основи, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни одговарајућег корективног контра класе 5, на организационом коду буџетског корисника – инвеститора;

2) Ако буџетски корисник - инвеститор и буџетски корисник - корисник припадају истој јединици (нивоу) власти, али немају књиговодствене евиденције унутар исте главне књиге, евидентирање улагања у постојећу нефинансијску имовину врши се у оквиру контра класе 0 - Нефинансијска имовина код буџетског корисника - корисника уз истовремено евидентирање прихода по основу трансфера унутар исте јединице власти на аналитичком конту 788111. Такође, за вриједност улагања у нефинансијску имовину врши се задужење одговарајућих аналитичких контра у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунској основи, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни одговарајућег корективног контра класе 5, на организационом коду буџетског корисника - корисника. Код буџетског корисника - инвеститора у вриједности извршених улагања евидентира се расход по основу трансфера унутар исте јединице власти на аналитичком конту 488111;

3) Ако буџетски корисник - инвеститор и буџетски корисник - корисник не припадају истој јединици (нивоу) власти, евидентирање улагања у постојећу нефинансијску имовину врши се у оквиру контра класе 0 - Нефинансијска имовина код буџетског корисника - корисника уз истовремено евидентирање прихода по основу трансфера између различитих јединице власти у оквиру контра подгрупе 787. Такође, за вриједност улагања у нефинансијску имовину врши се задужење одговарајућих аналитичких контра у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунској основи, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни одговарајућег корективног контра класе 5, на организационом коду буџетског корисника - корисника. Код буџетског корисника - инвеститора у вриједности извршених улагања евидентира се расход по основу трансфера између различитих јединице власти у оквиру контра подгрупе 487.

Улагања без накнаде у постојећу нефинансијску имовину (реконструкција, инвестиционо одржавање, побољшање и сл.) других субјеката који немају статус буџетских корисника (други

контролисани ентитети јавног сектора и сл.) евидентирају се код буџетског корисника - инвеститора у оквиру контра подгрупе 415 - Грантови. Изузетак је када улагање увећава основни капитал примаоца и повећава власничког учешћа даваоца. У том случају у књиговодству буџетског корисника - инвеститора улагања терете аналитичка контра унутар синтетичког контра 1113 - Акције и учешће у капиталу, уз истовремено исказивање издатака преко класе 6 - Издаци за нефинансијску имовину и отплату дугова.

Буџетски корисници у систему ПДВ-а, приликом евидентирања улагања у постојећу нефинансијску имовину која се прибавља за потребе другог буџетског корисника и уступа истом без накнаде, признају обавезе и потраживања по основу ПДВ-а у складу са законским прописима. За вриједност признатог улазног ПДВ-а смањује се призната вриједност нефинансијске имовине.

VIII – НЕФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА У ТЕКУЋИМ СРЕДСТВИМА

Члан 14. (Залихе)

Набавка канцеларијског материјала, режијског материјала, материјала за одржавање чистоће и осталог материјала који служи за обављање редовне активности буџетских корисника има третман текућег расхода (у висини трошкова набавне вриједности материјала) и не евидентира се преко залиха. Евидентирање се врши у оквиру синтетичког контра 4123 – Расходи за режијски материјал и 4124 – Расходи за материјал за посебне намјене.

На крају извјештајног периода управа буџетског корисника процјењује материјалну значајност неутрошених залиха материјала.

Ако се процјени да је стање неутрошених залиха материјала на дан извјештавања материјално значајно или веће од 20% вриједности укупно извршених набавки у току године, укључујући и почетно стање залиха, за пописом утврђену вриједност неутрошених залиха умањују се текући расходи (одговарајућа аналитичка контра у оквиру синтетичког контра 4123 – Расходи за режијски материјал и 4124 – Расходи за материјал за посебне намјене, а евидентирају залихе осталог материјала на одговарајућим аналитичким контима у оквиру подсинтетичког контра 02312), уз истовремено евидентирање на терет одговарајућег аналитичког контра у оквиру подсинтетичког контра 51612, а у корист корективног рачуна 519999 – Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину.

У наредној години, вриједност залиха утврђених на објашњени начин се преноси на расходе обрачунског карактера у моменту употребе.

Признавање и вредновање залиха ситног инвентара, ауто гума, одјеће и обуће, врши се у складу са МРС JC 12 и дугим релевантним књиговодственим стандардима и прописима.

Набавка залиха ситног инвентара, ауто гума, одјеће и обуће има третман издатака за нефинансијску имовину и књиговодсвено евидентирање се врши у оквиру подсинтетичког контра 02411 – Залихе ситног инвентара, ауто гума, одјеће и обуће, уз истовремено одобравање одговарајућих контра обавеза према добављачима у оквиру подгрупе 223 – Обавезе из пословања, за цијели фактурисани износ набављених залиха. За вриједност набављених залиха врши се задужење одговарајућих аналитичких контра у оквиру подсинтетичког контра 51614 – Издаци за залихе ситног инвентара, ауто гума, одјеће и обуће, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни контра 519999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину.

Издаци за прибављање залиха ситног инвентара, ауто гума, одјеће и обуће планирају се у буџету, односно финансијском плану на класи 5.

Стављањем у употребу ситног инвентара, ХТЗ опреме, одјеће и обуће, одобрава се одговарајући аналитички конто у оквиру подсингтетичког контра 02411 – Залихе ситног инвентара, ауто гума, одјеће и обуће и слично, а задужује аналитички конто 471161 – Набавна вриједност залиха ситног инвентара, ауто гума, одјеће и обуће. Овако евидентирани расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским расходима.

IX – ФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА И РАЗГРАНИЧЕЊА

Члан 15.

(Финансијска имовина)

Према рочности (ликвидности) финансијска имовина се дијели на:

- дугорочну финансијску имовину (дугорочни пласмани, потраживања, разграничења и остала дугорочна финансијска имовина, дугорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти);
- краткорочну финансијску имовину (готовина и готовински еквиваленти, краткорочни пласмани, потраживања, разграничења и остала краткорочна финансијска имовина, краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти).

Краткорочна финансијска имовина се држи превасходно за потребе трговине и/или се очекује да ће бити утрошена или конвертована у готовину у периоду краћем од годину дана и/или у току уобичајеног циклуса пословања.

За дугорочну финансијску имовину се не очекује да ће бити конвертована у готовину у периоду краћем од годину дана и/или у периоду краћем од уобичајеног циклуса пословања.

Члан 16.

(Дугорочна разграничења)

Дугорочна разграничења обухватају разграничене приходе, расходе и остала дугорочна разграничења на период дужи од годину дана, укључујући и авансе (дио аванса) који неће бити оправдани (искориштени) у року 12 мјесеци од дана билансирања.

Дугорочно се врши разграничење прихода који се односе на рок дужи од годину дана, ако је то у складу са буџетом и уговорима – рјешењима.

Дугорочна разграничења расхода признају се по основу обавеза обрачунатих за период дужи од годину дана.

У оквиру класе 1 – Финансијска имовина и разграничења, евидентирају се разграничења по основу унапријед плаћених расхода – аванса, као и аванси за нефинансијску имовину.

Аванси за нефинансијску имовину у сталним средствима евидентирају се на аналитичким контима 127914, 127915, 129841 и аналитичким контима у оквиру групе 12976. Изузетно, код реализације дугорочних пројекта, аванси за нефинансијску имовину могу се класификовати као дугорочна разграничења на аналитичким контима 117199 – Остала дугорочна разграничења, 119291 – Остала дугорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција унутар исте

јединице власти и аналитичким контима у оквиру групе 11919 – Остале дугорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Након набавке нефинансијске имовине у сталним средствима за коју је дат аванс врши се евидентирање у оквиру конта класе 0 – Нефинансијска имовина и одговарајућих аналитичких конта класе 2 – Обавезе и разграничења, уз истовремено књижење издатака за нефинансијску имовину у оквиру конта класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину, за укупан фактурисани износ.

Затварање аванса врши се преносом оправданог износа са конта датих аванса на одговарајуће аналитичко конто обавеза према добављачима.

Дио аванса датих у текућој години који није затворен на дан билансирања евидентира се на аналитичким контима групе 63 – Остали издаци.

Приликом затварања ових аванса у наредним годинама врши се евидентирање импутираних (остварених) примитака на аналитичким контима групе 93 – Остали примци.

Обавеза на накнаде плате за вријеме боловања и родитељског одсуства које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања књижи се задужењем конта 127912 – Разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плате за вријеме родитељског одсуства које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања или 127913 – Разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плате за вријеме боловања које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања и одобравањем конта 222112 – Обавезе за накнаде плате за вријеме боловања и родитељског одсуства које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања.

Измирење обавеза књижи се задужењем конта 222112 и одобравањем одговарајућих аналитичких конта банковних рачуна, уз истовремено евидентирање издатака на дуговној страни аналитичких конта подсинтетике 63811 – Издаци за накнаде плате за родитељско одсуство који се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања или 62812 – Издаци за накнаде плате за вријеме боловања који се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања и потражној страни аналитичког конта 639999 – Рачун за преузимање осталих издатака.

Стицањем права на рефундацију исплаћених накнада плате за вријеме боловања и родитељског одсуства признају се потраживања по том основу задужењем одговарајућих конта аналитике у оквиру подсинтетике 12977 – Потраживања по основу рефундације за накнаду плате и одобравањем аналитичких конта краткорочних разграничења 127912 и 127913.

За наплаћена потраживања од фондова обавезног социјалног осигурања признају се примци у оквиру подсинтетичких конта 93811 – Примици за накнаде плате за родитељско одсуство које се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања или 93812 – Примици за накнаде плате за вријеме боловања које се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања, уз истовремено задужење одговарајућег корективног конта.

Члан 17. (Дугорочна потраживања и пласмани)

Дугорочни пласмани обухватају орочена новчана средства преко годину дана, дугорочне хартије од вриједности (осим акција), акције и учешћа у капиталу, дугорочне зајмове - уступање одређене суме новчаних средстава неком физичком или правном лицу, уз обавезу поврата у договореном року који је дужи од 12 мјесеци и плаћање припадајуће накнаде у виду камате. Након иницијалног признавања финансијска имовина по основу пласираних зајмова се исказује у висини

главице која се потражује од зајмопримца, а обрачуната камата се књижи засебно, као краткорочно потраживање.

Дугорочна потраживања обухватају потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања и остала дугорочна потраживања.

Потраживања по основу пореза, доприноса и непореских прихода који су репограмирани, односно за које је рок плаћања продужен на период дужи од годину дана, евидентирају се у оквиру дугорочних потраживања, на одговарајућим аналитичким контима, на основу података из пореског књиговодства.

У оквиру осталих дугорочних потраживања евидентирају се сва остала дугорочна потраживања која се не односе на потраживања по основу одгођених/репограмираних обавеза пореских обvezника.

Члан 18. (Готовина и готовински еквиваленти)

Готовина и готовински еквиваленти обухватају готовину у благајни, новчана средства на банковним рачунима, издвојена новчана средства и акредитиве, осталу готовину и готовинске еквиваленте.

Готовина подразумијева готовину у благајни и депозите по виђењу. Банковни рачуни обухватају новчана средства и промет на рачунима у домаћој и страндој валути код пословних банака.

Издвојена новчана средства и акредитиви обухватају новчана средства у домаћој и страндој валути код пословних банака издвојена за акредитиве, инвестиције, за реализацију пројеката, експропријацију, гаранције и друге посебне намјене.

Готовина и еквиваленти изражени у домаћој валути вреднују се по номиналној вриједности, у страндој валути се исказују у одговарајућој противвриједности стране валуте по средњем курсу Централне банке БиХ на датум стицања.

Признавање позитивних и негативних курсних разлика на дан извјештавања у складу МРС JC 4 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима, врши се корекцијом аналитичког конта финансијске имовине на коме је евидентирана готовина и еквиваленти, а на терет обрачунских расхода подсинтетичког конта 47141 – Расходи по основу обрачунатих негативних курсних разлика, или у корист обрачунских прихода подсинтетичког конта 77141 – Приходи по основу обрачунских позитивних курсних разлика.

Члан 19. (Краткорочна пласмани, потраживања и разграничења)

Краткорочни пласмани обухватају дугорочне кредите чија наплата доспијева у року до годину дана од дана биланса, краткорочне кредите који доспијевају у року краћем од 12 мјесеци, хартије од вриједности које доспијевају до годину дана и орочена новчана средства до годину дана.

На краткорочним потраживањима се исказују потраживања по основу продаје из редовних пословних активности, потраживања за непореске приходе, потраживања за камате и друге финансијске приходе која се односе на текући обрачунски период, потраживања од запослених по основу аконтације за службена путовања, по основу кориштења мобилних телефона, мањкова који се накнађују од запослених и друга слична потраживања, потраживања за ненаплаћене порезе,

доприносе и непореске приходе која се евидентирају на одговарајућим аналитичким контима у оквиру краткорочних потраживања, на основу података из пореског књиговодства, у складу са MPC JC 23, потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе који су репограмирани, а који доспијевају на наплату у року до годину дана и евидентирају се на основу података из пореског књиговодства, потраживања за више плаћене порезе, доприносе и непореске приходе и остала краткорочна потраживања.

Потраживања по основу продаје из редовних пословних активности евидентирају се на обрачунској основи у корист прихода обрачунског карактера на групи конта 77.

Потраживања по основу продате нефинансијске имовине евидентирају се на обрачунској основи по нето принципу како је објашњено у дијелу који се односи на нефинансијску имовину.

Потраживања за камате и друге финансијске приходе имају краткорочни карактер и односе се на текући обрачунски период, евидентирају се на обрачунској основи у корист прихода обрачунског карактера на групи конта 77 у складу са MPC JC 9 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе евидентирају се у оквиру дугорочних и краткорочних потраживања, на прописаним аналитичким контима унутар синтетичких контра 1121, 1234, 1235, на основу података из пореског књиговодства у складу са Правилником о систему пореског књиговодства у РС и Упутством о примјени MPC JC 23.

Потраживања се могу наплатити пријемом готовине или готовинских еквивалената, безготовинским преносом новчаних средстава на банковни рачун, компензацијом са евидентираним обавезама или другом врстом обрачунског плаћања у складу са Законом о унутрашњем платном промету.

Наплата потраживања се врши задужењем одговарајућих контра готовине и готовинских еквивалената, односно банковног рачуна или компензоване обавезе и одобравањем одговарајућег аналитичког контра на коме је евидентирано наплаћено потраживање у оквиру класе 1 – Финансијска имовина и разграничења. За наплаћени износ врши се умањење потражне стране одговарајућих аналитичких контра прихода у оквиру класе 77 – Приходи обрачунског карактера на којима су евидентирани приходи приликом иницијалног признавања односног потраживања, уз истовремено одобравање одговарајућих аналитичких контра прихода у оквиру групе 71 – Порески приходи или 72 – Непорески приходи. Наплаћена потраживања по основу нефинансијске имовине се евидентирају одобравањем одговарајућих аналитичких контра класе 8 – Примици за нефинансијску имовину, а наплаћена потраживања по основу финансијске имовине се евидентирају одобравањем одговарајућих аналитичких контра класе 9 – Примици од финансијске имовине и задуживања уз истовремено задужење одговарајућег корективног контра.

Потраживања се могу намирити путем нефинансијске или друге финансијске имовине (осим готовине и готовинских еквивалената). Намирење потраживања се књижи задужењем одговарајућих аналитичких контра нефинансијске имовине у оквиру класе 0 – Нефинансијска имовина, односно класе 1 – Финансијска имовина и разграничења и одобравањем одговарајућег аналитичког контра на коме је евидентирано намирене потраживање унутар класе 1 – Финансијска имовина и разграничења.

Потраживања се на дан билансирања процјењују са становишта њихове наплативости.

Потраживања која нису наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспијећа за потребе презентације у финансијским извјештајима класификују се као ненаплатива и врши се њихова корекција на начин да се ненаплативи износ потраживања искњижава са редовних аналитичких

кonta потраживања примјеном црног сторна на конта спорних потраживања, уз истовремено вршење исправке вриједности спорних потраживања (кonto корекције вриједности потраживања) на терет обрачунских расхода подсинтетичког конта 47152 – Расходи од усклађивања вриједности финансијске имовине, односно 47819 – Остали расходи обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти или 47829 – Остали расходи обрачунског карактера по основу односа унутар исте јединице власти уколико односна потраживања проистичу из међусобних односа буџетских корисника.

О потраживањима која су за потребе финансијског извјештавања рекласификована у спорна обавјештава се руководилац буџетског корисника.

Одлуку о коначном отпису ненаплативих потраживања доноси Скупштина Општине или Начелник Општине по овлаштењу Скупштине Општине.

Потраживања отписана на основу одлуке искњижавају се из билансне евиденције, примјеном црног сторна са конта спорних потраживања и односних конта корекције вриједности.

Подаци о отписаним потраживањима објелодањују се у образложењу уз финансијске извјештаје буџетских корисника (бројеви одлука, основ отписа, информације о дужницима, отписани износи, итд.).

Наплата спорних (коригованих) потраживања књижи се задужењем одговарајућих аналитичких конта готовине и готовинских еквивалената, односно банковног рачуна или компензоване обавезе и одобравањем одговарајућег аналитичког конта на коме је евидентирано наплаћено спорно потраживање у оквиру класе 1 – Финансијска имовина и разграничења.

Такође се врши искњижавање корекције наплаћеног спорног потраживања примјеном црног сторна у корист обрачунских прихода од усклађивања вриједности финансијске имовине у оквиру подсинтетичког конта 77152 – Приходи по основу усклађивања вриједности финансијске имовине, ако се ради о потраживањима између буџетских корисника, 77819 – Остали приходи обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти или 77829 – Остали приходи обрачунског карактера по основу односа унутар исте јединице власти.

Даље, за наплаћени износ врши се умањење потражне стране одговарајућих аналитичких конта прихода у оквиру групе 77 – Приходи обрачунског карактера на којима су евидентирани приходи приликом иницијалног признавања односног потраживања, уз истовремено одобравање одговарајућих аналитичких конта прихода у оквиру групе 71 – Порески приходи или 72 – Непорески приходи. Уколико се наплаћено спорно (кориговано) потраживање односи на потраживања по основу нефинансијске или финансијске имовине не евидентирају се приходи из претходног књиговодственог става, него примици одобравањем одговарајућих аналитичких конта класе 8 – Примици за нефинансијску имовину или 9 – Примици од финансијске имовине и задуживања уз истовремено задужење одговарајућег корективног конта.

Намирење спорних (коригованих) потраживања путем нефинансијске или друге финансијске имовине (осим готовине или готовинских еквивалената) књижи се задужењем одговарајућих аналитичких конта нефинансијске имовине у оквиру класе 0 – Нефинансијска имовина, односно класе 1 – Финансијска имовина и разграничења и одобравањем одговарајућег аналитичког конта на коме је евидентирано наплаћено спорно потраживање у оквиру класе 1 – Финансијска имовина и разграничења. Такође се врши искњижавање корекције наплаћеног спорног потраживања примјеном црног сторна у корист обрачунских прихода од усклађивања вриједности финансијске имовине у оквиру подсинтетичког конта 77152 – Приходи по основу усклађивања вриједности финансијске имовине, односно, ако се ради о потраживањима између

буџетских корисника, 77819 – Остали приходи обрачунског карактера по основу односа са другим јединицима власти или 77829 – Остали приходи обрачунског карактера по основу односа унутар исте јединице власти.

Евидентирање зајмова, потраживања, финансијских средстава и разграничења која произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици (нивоу) власти врши се преко намјенских аналитичких конта унутар подгрупа 119 - Дугорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти и 129 - Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти.

X – ОБАВЕЗЕ И РАЗГРАНИЧЕЊА

Члан 20.

(Дугорочне/краткорочне обавезе)

У складу са МРС ЈС 19 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима, обавезе се класификују на садашње (законске или изведене), резервисања и потенцијалне обавезе.

Садашње обавезе буџетских корисника проистичу из прошлих догађаја, њихово измирење ће довести до одлива средстава.

Резервисања су садашње обавезе са неизвјесним роком доспијећа и износом, али за које постоји вјероватноћа да ће за њихово измирење бити потребан одлив средстава и за које се може извршити поуздана процјена износа обавезе.

Потенцијална обавеза је садашња обавеза која настаје на основу прошлих догађаја, али није призната, јер није вјероватно да ће одлив ресурса који представља економске користи или услужни потенцијал бити захтијеван за измирење обавезе или се износ обавезе не може довољно поуздано одмјерити.

Потенцијалне обавезе се не признају кроз биланс стања, објелодањују се у напоменама уз финансијски извјештај.

Садашње обавезе и резервисања евидентирају се на класи 2 и исказују у билансу стања.

Обавезе се према рочности дијеле на краткорочне и дугорочне, у зависности од законског, уговореног или очекиваног временског периода у којем ће бити измирене.

Краткорочне (текуће) обавезе су обавезе чије измирење доспијева у оквиру 12 мјесеци од дана извјештавања, за које се очекује да ће бити измирене у уобичајеном току циклуса пословања буџетског корисника или буџетски корисник нема безусловно право одлагања обавезе за најмање 12 мјесеци након датума извјештавања.

Дугорочне обавезе су обавезе које не испуњавају ниједан од претходно наведених критерија на основу којих се би се могле сврстати у краткорочне обавезе.

На дугорочним обавезама се исказују зајмови који доспијевају у року дужем од годину дана, разграничени расходи, приходи, дугорочна резервисања и остала разграничења на период дужи од годину дана и дугорочне обавезе и разграничења из трансакција између различитих јединица власти или унутар исте јединице власти.

На краткорочним обавезама се исказују краткорочне финансијске обавезе, обавезе за лична примања из радног односа, обавезе из пословања (према добављачима, по судским рјешењима, за

порезе и доприносе на терет послодавца, обавезе за примљене авансе, остале неквалификоване обавезе из пословања), обавезе по основу краткорочних и дијела дугорочних зајмова који досpiјевају до годину дана, курсне разлике, затезне камате, обавезе за субвенције, грантове и остале краткорочне обавезе.

Обавезе се иницијално признају по номиналном износу који чине фер вриједност робе или услуга за које је добављач доставио фактуру или постоји формални споразум из кога проистиче обавеза плаћања (нпр. плаћања у вези са социјалним давањима).

На краткорочним разграничењима и резервисањима исказују се разграничени расходи, приходи, резервисања и остале разграничења за период краћи од годину дана.

За извршена дугорочна резервисања на контима подгрупе 217 и краткорочна резервисања на аналитичким контима подгрупе 227 истовремено се признају расходи на одговарајућем аналитичком конту у оквиру синтетичког контра 4713 – Расходи резервисања по основу обавеза.

Када измирење обавеза по основу којих су извршена резервисања постане извјесно, приступа се планирању средстава у буџету за те намјене и књиговодственом евидентирању на одговарајућим контима расхода или издатака, уз истовремено одобравање на одговарајућим аналитичким контима у оквиру синтетичког контра 7713 – Приходи од укидања резервисања по основу обавеза.

Ако се утврди да по основу резервисања неће доћи до одлива средстава, врши се њихово искњижавање примјеном црног сторна у корист обрачунских прихода на одговарајућем аналитичком конту у оквиру синтетичког контра 7713 – Приходи од укидања резервисања по основу обавеза. Појам резервисања у смислу MPC JC 19 није еквивалентан појму резервисања буџетских средстава.

Код судских спорова за формирање резервисања кључно је мишљење правног заступника буџетског корисника који води судски спор.

Обавезе по основу камата увијек имају краткорочни карактер, евидентирају се на подгрупи контра 224, док обавезе по основу главног дуга према свом досpiјеђу могу бити дугорочне финансијске обавезе.

Буџетски корисник је дужан да за сваку врсту обавезе објави књиговодствену вриједност обавезе на почетку и на крају периода, опис обавезе, рокове и неизвјесност око измирења обавезе, износ смањења обавезе по основу отписа, разлоге отписа и сл.

Потенцијална обавеза се не признаје кроз биланс стања, већ се објелодањује у нотама – напоменама уз финансијски извјештај.

Вредновање обавеза на датум биланса стања врши се у висини номиналне или дисконтоване вриједности очекиваних одлива средстава, који представљају економске користи или услужни потенцијал буџетског корисника.

Финансијске обавезе се класификују, признају и вреднују у складу са MPC JC 28, MPC JC 29 и MPC JC 30.

Евидентирање обавеза и разграничења која произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици (нивоу) власти врши се преко намјенских аналитичких контра унутар подгрупа 219 – Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти и 229 – Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти.

XI – ВЛАСТИТИ ИЗВОРИ И ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 21. (Властити извори)

Властити извори представљају нето имовину, односно разлику између укупне имовине и укупних обавеза презентованих у билансу стања.

Властите изворе средстава буџетских корисника чине:

- трајни извори,
- резерве и
- финансијски резултат.

Трајни извори средстава немају рок доспијећа.

Формирају се из средстава оснивачког улога обезбијеђених за оснивање буџетских корисника, из распоређеног финансијског резултата ранијих година, по основу имовине која не подлијеже амортизацији, а добијена је без накнаде и у осталим случајевима у смислу MPC JC и другим релевантним прописима.

Резерве формирају ревалоризационе резерве, резерве из резултата и остале резерве које се формирају у складу са прописима и одлукама буџетског корисника, и евидентирају се на контима подгрупе 321 – Резерве.

Ревалоризационе резерве се формирају по основу процјене фер вриједности нефинансијске и финансијске имовине у складу са MPC JC 16, MPC JC 17, MPC JC 29, MPC JC 31 и другим рачуноводственим стандардима и прописима.

Повећање и смањење по основу ревалоризације која се односи на појединачна средства у оквиру једне групе имовине се компензују, у различитим групама се не компензује.

Ако се ревалоризује једна ставка имовине у оквиру групе по захтјеву MPC JC, приступа се ревалоризацији цијеле групе имовине исказане унутар једног подсинтетичког конта.

Ако се књиговодствена вриједност неке групе средстава увећа услед ревалоризације, то повећање се евидентира на ревалоризационим резервама, осим за износ који се признаје као добитак у мјери у којој поништава умањење вриједности по основу ревалоризације исте групе средстава претходно признато као губитак.

Ако се књиговодствена вриједност неке групе средстава смањи услед ревалоризације, то смањење признаје се као губитак, осим за износ који се књижи директно на дуговној страни ревалоризационих резерви у мјери у којој постоји потражни салдо ревалоризационих резерви за ту групу имовине.

Ревалоризационе резерве се амортизују током употребе имовине по основу које су и формирале, у висини разлике између већег износа амортизације обрачунате на ревалоризовану вриједност и мањег износа амортизације обрачунате на историјску вриједност имовине. За утврђени износ задужује се одговарајуће аналитичко конто ревалоризационих резерви у оквиру посингитетике 32111 - Ревалоризационе резерве и одобрава аналитичко конто 331211 - Финансијски резултат текуће године.

Конечно поништавање преосталих ревалоризационих резерви врши се у корист резултата у моменту расходовања имовине по основу које су и формирале.

Резерве из резултата формирају се на основу расподјеле позитивног финансијског резултата ранијих година и служе за покривање очекиваног негативног финансијског резултата.

Финансијски резултат ранијих година може се покрити из резерви из резултата, а ако салдо резерви није довољан, преостали дио може се покрити на терет трајних извора средстава.

Финансијски резултат ранијих година, потражни салдо конта 331111, може се расподијелити у корист трајних извора и резерви из резултата. Финансијски резултат ранијих година, дуговни салдо конта 331111, може се покрити из резерви из резултата до постојећег салда, а преостали дио на терет трајних извора средстава.

Финансијски резултат у ГКЛТ Општине исказује се на генералним организационим кодовима.

Финансијски резултат текуће године представља разлику прихода (класа 7) и расхода (класа 4), кориговано за износе директних књижења на конту 331211 - Финансијски резултат текуће године. У следећој години салдо са конту 331211 се преноси на конту 331111 - Финансијски резултат ранијих година.

Финансијски резултат текуће године није једнак појму буџетског суфицита, односно дефицита, и позитиван финансијски резултат није довољан услов за доношење одлуке о расподјели суфицита.

Буџетски суфицит – дефицит представља разлику између збира прихода, без прихода обрачунског карактера и примитака за нефинансијску имовину, и збира расхода, без расхода обрачунског карактера, и издатака за нефинансијску имовину, односно (класа 7 - група 77 + класа 8) – (класа 4 - група 47 + класа 5).

Члан 22. (Ванбилансна евиденција)

На контима групе 39 - Ванбилансна евиденција, евидентирају се пословни догађаји који немају директног утицаја на имовину, обавезе и изворе, него само отварају могућност за такав утицај у будућности (станови који нису приватизовани, основна средства у закупу, гаранције, одобрени, а неповучени кредити, итд).

Књижења на контима групе 39 врше се истовременим евидентирањем на контима подгрупе 391 - Ванбилансна актива и контима подгрупе 392 - Ванбилансна пасива.

Ванбилансна актива и ванбилансна пасива морају бити уравнотежене. Кад престане могући утицај пословних догађаја међусобно се затварају.

XII – РАСХОДИ И ПРИХОДИ

Члан 23. (Расходи)

Расходи су смањења економских користи или услужног потенцијала током извјештајног периода, у облику одлива или трошења средстава или настанка обавеза које доводе до смањења нето имовине/капитала.

Расходи се признају на обрачунској основи, у периоду у коме је обавеза за плаћање настала без обзира да ли је извршено и само плаћање.

Расходи обухватају текуће расходе, расходе обрачунског карактера и трансфере између и унутар јединица власти.

Вредновање расхода (осим расхода обрачунског карактера) врши се по номиналној вриједности очекиваног одлива готовине или готовинског еквивалента или других економских користи.

Под расходима обрачунског карактера подразумијевају се расходи који не захтијевају одлив готовине и као такви се не планирају у буџету, евидентирају се искључиво у циљу израде финансијских извјештаја (амортизација, усклађивање вриједности имовине, дате помоћи у натури, резервисања по основу обавеза, губици од продаје имовине, расходи по основу накнада запосленим и други расходи обрачунског карактера).

Признавање и вредновање расхода обрачунског карактера врши се у складу са релевантним рачуноводственим стандардима.

Салда конта расхода не преносе се у наредну годину и затварају се на терет конта 499999 - Рачун за затварање расхода, и преносе на класу 3 у циљу обрачуна финансијског резултата текућег периода.

Евидентирање расхода који произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици (нивоу) власти врши се преко намјенских аналитичких конта унутар подгрупа 418 - Расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар јединица власти, 478 - Расходи обрачунског карактера по основу односа између или унутар јединица власти, 487 - Трансфери између различитих јединица власти и 488 - Трансфери унутар исте јединице власти.

Расходи за лична примања не укључују накнаде плате запослених које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања за вријеме боловања и родитељског одсуства.

Расходи по основу негативних курсних разлика које се обрачунавају по основу краткорочних обавеза и потраживања из пословних и инвестиционих активности усљед кретања курсева страних валута евидентирају се у оквиру текућих расхода (група конта 41). Курсне разлике обрачунате по основу новчаних средстава и дугорочних обавеза и потраживања по основу главнице дуга усљед активности формалног и неформалног финансирања евидентирају се у оквиру расхода обрачунског карактера (група конта 47).

Члан 24. (Издаци за нефинансијску имовину)

Издаци за нефинансијску имовину представљају издатке за изградњу, прибављање, инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију нефинансијске имовине.

Књиговодствено евидентирање у складу са одобреним буџетом се врши у периоду кад је настала обавеза издатка за имовину, независно да ли је по том основу дошло до одлива средстава.

Издаци за нефинансијску имовину евидентирају се на дуговној страни аналитичких конта класе 5, уз истовремено књижење на потражној страни корективног конта 519999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину или 589999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти.

Књиговодственом евидентирању на контима класе 5 претходи књижење пословног догађаја на одговарајућим билансним контима, који ће довести до новчаног одлива или затварања аванса за нефинансијску имовину из претходне године.

Вредновање издатака за нефинансијску имовину врши се по номиналној вриједности оствареног или очекиваног одлива готовине или готовинског еквивалента.

Резервисање буџетских средстава планираних за набавку/улагање у нефинансијску имовину може се извршити само ако је позиција планирана буџетом, да је покренут или завршен поступак јавних набавки, да постоји поуздана процјена износа обавезе, да постоји вјероватноћа да ће за измирење обавеза бити потребан одлив средстава и да постоји сагласност надлежног органа буџетског корисника за утрошак средстава.

Резервисање средстава врши се књижењем на дуговној страни аналитичких контра класе 5, уз истовремено књижење на потражној страни рачуна за преузимање издатака за нефинансијску имовину. Евидентирање на контима биланса стања врши се у наредној години, у моменту набавке нефинансијске имовине, односно стварног настанка обавезе за издатак за нефинансијску имовину.

Салда контра класе 5 не преносе се у наредну годину и не представљају позиције биланса успјеха.

Евидентирање издатака за нефинансијску имовину који произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици (нивоу) власти врши се преко намјенских аналитичких контра унутар групе 58 - Издаци за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти.

Члан 25.

(Издаци за финансијску имовину и отплату дугова)

Издаци за финансијску имовину и отплату дугова обухватају издатке по основу отплате главнице примљених зајмова, учешћа у капиталу, издатке по основу датих аванса, улазног пореза на додату вриједност који се плаћа добављачима, издатке за отплату осталих дугова и остале издатке.

Издаци за отплату главнице примљених зајмова обухватају издатке по основу исплате доспјеле главнице зајмова.

Издаци по основу аванса обухватају дио аванса који ће бити затворени у следећој или некој од наредних година, те импутиране издатке по основу дијела аванса примљених у претходној или ранијим годинама, а који су оправдани у текућој години.

Остали издаци обухватају издатке по основу измирења обавеза из претходних година које нису теретиле расходе (осим обрачунских), издатке по основу измирења обавеза из ранијих година које су теретиле расходе (осим обрачунских) или издатке за нефинансијску имовину периода у којем су настале (или које су ушле у извршење буџета ранијих година) али нису измирене у року од 12 мјесеци од доспијећа валуте, те остале издатке који утичу на текућу ликвидност а не представљају расходе или издатке за нефинансијску имовину.

Издаци за финансијску имовину и отплату дугова евидентирају се на дуговној страни аналитичких контра класе 6, уз истовремено књижење на потражној страни корективног контра 619999 - Рачун за преузимање издатака за финансијску имовину, 629999 - Рачун за преузимање издатака за отплату дугова или 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака.

Књиговодственом евидентирању на контима класе 6 претходи књижење пословног догађаја на одговарајућим билансним контима, који ће довести до новчаног одлива, укључујући и дате авансе који се затварају у следећој или наредним годинама.

Књиговодствено евидентирање на класи 6 врши се на готовинској основи, у моменту исплате за финансијску имовину или отплату дугова без обзира да ли се новчани ток реализовао

преко контролисаних банковских рачуна или не. На класи 6 евидентирају се и импутирани издаци по основу правдања аванса који су примљени у претходној или ранијим годинама.

Вредновање издатака за финансијску имовину и отплату дугова врши се по номиналној вриједности оствареног (или импутираног) одлива готовине или готовинског еквивалента.

Сада конта класе 6 не преносе се у наредну годину и не представљају позиције биланса успеха.

Евидентирање издатака за финансијску имовину и отплату дугова који произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици (нивоу) власти врши се преко намјенских аналитичких контра унутар подгрупа 618 - Издаци за финансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти, 628 - Издаци за отплату дугова из трансакција између или унутар јединица власти и 638 - Остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти.

Дио аванса датих у текућој години који није затворен на дан билансирања евидентира се на аналитичким контима групе 63 - Остали издаци.

За дио аванса примљених у претходној или ранијим годинама, а који су оправдани у текућој години, признају се импутирани издаци на аналитичким контима групе 63 - Остали издаци.

Курсне разлике настале приликом затварања аванса датих у претходној или ранијим годинама по основу пословних и инвестиционих активности признају се на аналитичким контима групе 41 - Текући расходи или 72 - Непорески приходи

Издаци који настају по основу измирења обавеза из претходних година које нису теретиле расходе (осим обрачунских) евидентирају се у моменту измирења тих обавеза задужењем контра 631911 - Издаци у земљи за отплату неизмирених обавеза из ранијих година, 631921 - Издаци у иностранству за отплату неизмирених обавеза из ранијих година, или задужењем аналитичких контра унутар подсингтетике 63819 - Остали издаци из трансакција с другим јединицама власти и 63829 - Остали издаци из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти, те одобравањем корективног контра 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака.

Износ обавезе одређене јединице (нивоа) власти настале по основу спровођења мултилатералних компензација у току једне године евидентира се и као примитак у оквиру подгрупе контра 931 - Остали примици. Измирење обавезе у току године евидентира се затварањем односне обавезе и истовремено се врши књижење задужењем аналитичких контра унутар подгрупе контра 931 - Остали примици и одобравањем корективног контра 939999 - Рачун за преузимање осталих примитака. Ако се обавеза измирује у сљедећој или наредним годинама евидентира се затварање односне обавезе и врши књижење издатака у оквиру подгрупе контра 631 - Остали издаци.

Износ потраживања на дан билансирања одређене јединице (нивоа) власти настао по основу спровођења мултилатералних компензација у току једне године евидентира се као издатак у оквиру подгрупе контра 631 - Остали издаци. Наплата потраживања у току године евидентира се задужењем корективног контра 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака и одобравањем аналитичких контра у оквиру подгрупе 631 - Остали издаци. Акоо се потраживање наплаћује у сљедећој или наредним годинама евидентира се затварањем односног потраживања и књижењем примитака у оквиру подгрупе контра 931 - Остали примици.

Износи обавеза и потраживања на дан билансирања насталих између јединица (нивоа) власти по основу спровођења мултилатералних компензација у току једне године евидентирају се на аналоган начин, али преко намјенских аналитичких контра отворених за евидентирање

трансакција између или унутар јединица власти 638 - Остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти, 938 - Остали примци из трансакција између или унутар јединица власти.

Члан 26. (Приходи)

Приходи су бруто приливи економске користи или услужног потенцијала током извјештајног периода када ти приливи доводе до повећања нето имовине (капитала), осим повећања која се односе на учешће власника.

Приходи обухватају пореске и непореске приходе, укључујући и укинуте врсте јавних прихода, грантове, приходе обрачунског карактера и трансфере између или унутар јединица власти.

Приходи се признају на обрачунској основи, у рачуноводственом обрачунском периоду у којем су настали и у којем су мјерљиви и извјесни.

Вредновање прихода врши се по номиналној вриједности очекиваног прилива готовине или готовинског еквивалента или других економских користи.

Салда конта класе 7 - Приходи не преносе се у наредну годину и затварају се у корист конта 799999 - Рачун за затварање прихода и преносе на класу 3 у циљу обрачуна финансијског резултата текућег периода.

Књиговодствено евидентирање прихода који произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици (нивоу) власти врши се преко намјенских аналитичких конта у оквиру подгрупа 728 - Приходи од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција размјене између или унутар јединица власти, 778 - Приходи обрачунског карактера по основу односа између или унутар јединица власти, 787 - Трансфери између различитих јединица власти и 788 - Трансфери унутар исте јединице власти.

Приходи у оквиру група 71 - Порески приходи, 72 - Непорески приходи и 73 - Грантови признају се на готовинској основи, у моменту наплате пријемом готовине или готовинских еквивалената, безготовински преносом новчаних средстава на банковни рачун, компензацијом са евидентираним обавезама или другом врстом обрачунског плаћања у складу са Законом о унутрашњем платном промету.

Приходи по основу расподјеле јавних прихода на датум израде годишњих финансијских извјештаја сматрају се наплаћеним приходима тог извјештајног периода.

За приходе који им припадају, јединице локалне самоуправе књиговодствено евидентирају потраживања на аналитичком конту 129752 - Потраживања од ентитета за порезе, доприносе и непореске приходе по записницима из пореског књиговодства, рјешењима и књижним обавијестима, уз одобравање аналитичких конта групе 71 - Порески приходи и 72 - Непорески приходи за приходе који им припадају.

Уколико је за пореске и непореске приходе претходно признато потраживање и одобрен приход обрачунског карактера, наплатом пријемом готовине или готовинских еквивалената, безготовински преносом новчаних средстава на банковни рачун или компензацијом обавеза, врши се одобравање одговарајућих аналитичких конта у оквиру група 71 - Порески приходи и 72 - Непорески приходи и одобравање аналитичких конта класе 12 - Краткорочна финансијска имовина и разграничења на којима је евидентирано односно потраживање, те умањење потражне стране примјеном црвеног сторна одговарајућих аналитичких конта прихода у оквиру групе 77 - Приходи обрачунског карактера на којима су евидентирани приходи приликом иницијалног признавања

односног потраживања и задужење одговарајућих аналитичких конта готовине и готовинских еквивалената, односно банковног рачуна или компензоване обавезе.

Ако је за пореске и непореске приходе претходно признато потраживање и одобрен приход обрачунског карактера, у случају намирења потраживања путем нефинансијске или друге финансијске имовине (осим готовине или готовинских еквивалената) књижи се задужење одговарајућих аналитичких конта нефинансијске имовине у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина, односно класе 1 - Финансијска имовина и разграничења и одобравање одговарајућег аналитичког конта на коме је евидентирано намирено потраживање у оквиру класе 1 - Финансијска имовина и разграничења.

Књиговдствено евидентирање наплаћених и намирених спорних (коригованих) потраживања врши се како је прописано у члану 19. овог Правилника.

Грантови у новцу од физичких и правних лица за текуће и капиталне намјене се признају као приход на готовинској основи унутар аналитичких конта подгрупе 731 - Грантови, у моменту пријема готовине без разграничења неутрошеној дијела, осим уколико постоји услов за пренијета средства у складу са захтјевима MPC JC 23.

Приходи обрачунског карактера евидентирају се на контима подгрупе 771, не планирају се у буџету, евидентирају се искључиво у циљу израде финансијског извештаја, њихово признавање и вредновање врши се у складу са релевантним рачуноводственим стандардима.

На основу евиденције о пријављеним и уплаћеним јавним приходима из пореског књиговодства на контима подгрупе 772 - Приходи обрачунског карактера евидентирани по основу пореских и других фискалних прописа евидентирају се ненаплаћени порески и непорески приходи у складу са Правилником о систему пореског књиговодства у РС и Упутством о примјени MPC JC 23.

Приходи по основу позитивних курсних разлика признају се и вреднују у складу са MPC JC 4 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. Под приходима по основу позитивних курсних разлика подразумијевају се приходи по основу реализованих курсних разлика, који се евидентирају у оквиру непореских прихода (група конта 72) у моменту исплате обавеза из инвестиционих активности и приходи по основу обрачунатих позитивних курсних разлика на новчана средства, неизмирене обавезе, који се евидентирају у оквиру прихода обрачунског карактера (77).

Приходи по основу трансфера између различитих јединица власти и трансфера унутар исте јединице власти признају се на обрачунској основи у моменту стицања права задужењем аналитичких конта подгрупе 129 - Краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти и одобравањем аналитичких конта подгрупа 787 - Трансфери између различитих јединица власти и 788 - Трансфери унутар исте јединице власти. Наплаћена или намирена потраживања књиже се задужењем одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина, односно класе 1 - Финансијска имовина и разграничења, а одобравањем одговарајућег аналитичког конта у оквиру групе 129 - Краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти.

Члан 27. (Примици за нефинансијску имовину)

Примици за нефинансијску имовину евидентирају се преко конта класе 8, која представља затворен систем конта, тј. на потражној страни аналитичких конта класе 8, уз истовремено

књижење на дуговној страни корективног конта 819999 - Рачун за преузимање примитака од нефинансијске имовине или 889999 - Рачун за преузимање примитака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти.

Књиговодственом евидентирању на контима класе 8 претходи књижење пословног догађаја на одговарајућим билансним контима, који ће довести до новчаног прилива или затварања примљеног аванса за нефинансијску имовину из претходне године.

Књиговодствено евидентирање на класи 8 врши се на готовинској основи, у моменту наплате за нефинансијску имовину, осим у случају затварања примљеног аванса за нефинансијску имовину из претходне године.

Вредновање примитака од нефинансијске имовине врши се по номиналној вриједности оствареног (или импутираног) прилива готовине или готовинског еквивалента.

Салда конта класе 8 не преносе се у наредну годину и не представљају позиције биланса успјеха.

Књиговодствено евидентирање примитака за нефинансијску имовину који произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици (нивоу) власти врши се преко намјенских аналитичких конта унутар групе 88 - Примици за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти.

Члан 28.

(Примици од финансијске имовине и задуживања)

Примици од финансијске имовине и задуживања се евидентирају преко конта класе 9, која представља затворен систем конта, тј. на потражној страни аналитичких конта класе 9, уз истовремено књижење на дуговној страни корективног конта 919999 - Рачун за преузимање примитака од финансијске имовине, 929999 - Рачун за преузимање примитака од задуживања или 939999 - Рачун за преузимање осталих примитака. Обухватају примитке од реализације (продаје и наплате) финансијске имовине, примитке од задуживања и остале примитке који утичу на текућу ликвидност, а не представљају приходе или примитке од нефинансијске имовине.

Књиговодственом евидентирању на контима класе 9 претходи књижење пословног догађаја на одговарајућим билансним контима, који ће довести до новчаног прилива, укључујући и примљене авансе који се затварају у сљедећој или наредним годинама.

Књиговодствено евидентирање на класи 9 врши се на готовинској основи, у моменту уплате по основу финансијске имовине и задуживања без обзира да ли се новчани ток реализовао преко контролисаних банковних рачуна или не. На класи 9 евидентирају се и импутирани (остварени) примици по основу затварања аванса који су дати у претходној или ранијим годинама.

Вредновање примитака од финансијске имовине и задуживања врши се по номиналној вриједности оствареног (или импутираног) прилива готовине или готовинског еквивалента.

Салда конта класе 9 не преносе се у наредну годину и не представљају позиције биланса успјеха.

Евидентирање примитака од финансијске имовине и задуживања који произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици (нивоу) власти врши се преко намјенских аналитичких конта у оквиру подгрупа 918 - Примици од финансијске имовине из трансакција између или унутар јединица власти, 928 - Примици од

задуживања из трансакција између или унутар јединица власти и 938 - Остали примици из трансакција између или унутар јединица власти.

Дио аванса примљених у текућој години који на дан билансирања није затворен евидентира се на аналитичким контима групе 93 - Остали примици.

За дио аванса датих у претходној или ранијим годинама, а који су оправдани у текућој години, признају се импутирани (остварени) примици на аналитичким контима групе 93 - Остали издаци.

XIII – РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Члан 29.

(Примјена рачуноводствених политика)

Буџетски корисници су дужни да досљедно примјењују рачуноводствене политike утврђене овим Правилником за све значајније ставке, а промјена је дозвољена само ако се промијени неки MPC JC или је промјена рачуноводствених политика једини начин да се не угрози поузданост и релевантност информација о ефектима трансакција/пословних догађаја на финансијско стање, финансијски резултат, новчане токове и извршење буџета Општине.

Промјена рачуноводствених политика не смије да угрози упоредивост финансијских извјештаја кроз вијеме, због чега је пожељна њихова ретроспективна примјена.

Члан 30.

(Рачуноводствене процјене)

Рачуноводствене процјене подразумијевају расуђивање и радње засноване на последњим расположивим, поузданим информацијама за ставке које се не могу прецизно одмјерити већ само процјењивати (сумњива и спорна потраживања, застареле залихе, фер вриједност средстава или обавеза, степен завршености објекта, вијек трајања средстава, итд.).

Промјена процјена се везује за промјену околности на којима се заснива процјена, при чему се ревидирање процјене не односи на претходне периоде и не представља исправку грешке.

Процјену фер вриједности врше квалификувана лица, независни процјењивачи или комисија буџетског корисника одређена од стране руководиоца.

Члан 31.

(Исправка грешака и објављивање)

Према MPC JC 3, материјално значајне грешке из претходног периода буџетски корисници треба да изврше у свом првом сету финансијског извјештаја одобреном за издавање након откривања тих грешака ретроактивним преправљањем података, осим ако је немогуће да се утврде, било ефекти који се односе на одређени период, било кумулативни ефекат грешке.

Уколико је неизводљиво да се утврде ефекти грешке из одређеног периода на упоредне информације за један или више презентованих претходних периода, треба преправити почетна салда средстава, обавеза и властитих извора за најранији период за који је ретроактивно преправљање података изводљиво (што може бити и текући период).

Уз годишњи финансијски извјештај неопходно је објавити информације о природи грешке из претходног периода, за сваки презентовани период, ако је то практично изводљиво, износ

исправке сваке ставке финансијских извјештаја на коју исправка утиче, износ исправке на почетку најранијег презентованог претходног периода, и ако је за одређени претходни период неизводљиво да се изврши ретроактивно преправљање података, информације о околностима које су довеле до такве ситуације, уз назнаку о томе како и када је грешка исправљена.

Члан 32. (Догађаји након датума извјештавања)

При рачуноводственом обухватању и објављивању информација о пословним догађајима буџетски корисници су обавезни да, у складу са MPC JC 14 и другим релевантним рачуноводственим стандардима, укључе и пословне догађаје настале у периоду између датума извјештавања и датума одобравања финансијских извјештаја.

Под датумом извјештавања подразумијева се 31. децембар фискалне године, а под датумом одобравања финансијских извјештаја датум на који су финансијске извјештаје одобрili руководиоци или тијела која имају надлежност и овлаштење за то.

Разликују се двије врсте догађаја након датума извјештавања: корективни догађаји који пружају доказе о околностима које су постојале на датум извјештавања и некорективни догађаји који указују на околности које су настале након датума извјештавања.

У случају да се утврди да догађаји након датума извјештавања пружају доказе о околностима које су постојале и на датум извјештавања (корективни догађаји), буџетски корисници коригују износе припремљене за презентацију у својим финансијским извјештајима. Основе за корекцију могу бити:

- откривене преваре или грешке које показују да су финансијски извјештаји нетачни,
- утврђивање након датума извјештавања трошкова набавке имовине или прихода по основу продаје насталих, односно остварених прије датума извјештавања,
- рјешење судског спора којим се потврђује да је постојала садашња обавеза на датум извјештавања и друго.

Догађаји који не утичу на стање на дан билансирања (некорективни догађаји) јер указују на активности настале након датума извјештавања, али се требају објавити у финансијским извјештајима су:

- неубичајено велики пад вриједности имовине књиговодствено евидентиране по фер вриједности,
- најављивање плана престанка пословања,
- велике куповине или отуђења средстава,
- уништења имовине елементарном непогодом,
- објављивање или започињање примјене значајног реструктурисања,
- неубичајено велике промјене цијена средстава или курсних стопа,
- стварање значајних обавеза или потенцијалних обавеза,
- почињање значајних судских спорова који проистичу из догађаја насталих након датума извјештавања,
- доношење законских прописа на основу којих је могуће извршити отпис позајмица, пласмана и сл. датих ентитетима или појединцима, итд.

XIV – ОБУХВАТ

Члан 33. (Консолидовани финансијски извјештаји)

Консолидовани финансијски извјештаји у смислу овог Правилника обухватају мјесечне, кварталне и годишње консолидоване финансијске извјештаје буџетских корисника из члана 3. овог Правилника у складу са Законом о буџетском систему РС и Правилником о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Финансијски извјештаји буџетских корисника комбинују се по принципу “ред по ред”, у складу са одредбама MPC JC 35.

Процедура консолидације подразумијева сабирање истоврсне имовине, обавеза, извора, расхода, прихода, примитака и издатака из финансијских извјештаја буџетских корисника, те елиминацију дијела имовине, обавеза, извора, расхода, прихода, примитака и издатака који су проистекли из међусобних трансакција и односа.

Обавезан предмет евидентирања су трансакције евидентиране на синтетичким контима 1192, 1298, 2192, 2298, 4183, 4184, 4782, 4881, 5812, 6182, 6282, 6382, 7282, 7782, 7881, 8812, 9182, 9282 и 9382.

XV – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 34.

За рачуноводствени третман трансакција, других догађаја и стања, за које не постоје посебни MPC JC, који нису обухваћени овим Правилником и за које нису донесене обавезујуће инструкције Министарства, руководство буџетских корисника користи своје расуђивање за разраду и примјену рачуноводствене политике на основу општеприхваћених рачуноводствених начела и принципа.

Одредбе овог Правилника се примјењују на финансијске извјештаје који се односе на периоде који почињу 1. јануара 2017. године или касније.

Ефекти примјене одредаба Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и ефекти преласка на примјену рачуноводствених политика утврђених овим Правилником кумулативно се утврђују за вриједност средстава и обавеза уз кориговање почетног салда одговарајуће компоненте властитих извора (нето имовине), у складу са инструкцијама Министарства о књиговодственом евидентирању корекција по почетном стању на дан 1. јануар 2017. године у ГКЛТ Општине.

Ретроактивно преправљање података презентованих у финансијским извјештајима за претходну годину не врши се.

Члан 35.

Почетком примјене овог Правилника престаје да важи Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама број: 02-400-405 од 31.12.2012. године.

Члан 36.

Овај Правилник ступа на снагу даном доношења, објавиће се у “Службеним новинама Града Источног Сарајева” и на огласној табли Општине Соколац.

Број: 02-023-2
Соколац, 18.01.2018. године

НАЧЕЛНИК
mr Милован Ђелица